

Brassói Lapok

6 lej

Vasárnap
1931 * március 1

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

49. szám
XXXVII. évfolyam

Ara 6 lej

Tanítónak lenni...

Brasso, február 26.

Késérő, lázadó hangú levél érkezett a B. szerkesztőségéhez. Írója: egy felekezeti tanító. Neve — nem fontos, mert amit írt és hogyan megírta, az minden erdélyi magyar felekezeti tanító tragikus sorsáról beszél. Ebből a rapszódikus, drámai erejű levélből közlünk részleteket. Ott, ahol ezeknek a magázó szavaknak gyökereit kell verniök, minden bizonnyal módot találnak arra, hogy az erdélyi magyarság kulturájának koldusában élő napszámosai számára szebb jövő és kibíráhatóbb jelen lehetőségeit teremtsék meg.

Adjuk át a szót a levél írójának.
— Én most nem akarok elégtételt. Nem akarok én sérteni senkit, mert attól kell félnem, hogy az igaz szóért cserébe kiosztják számból azt a sovány kenyeret, amelyet csak éhes gyomor tud megemészteni. A tanító, a rektor, a kántor gyomra.
— De én megírom az igazságot! Kérdem: hogyha a nemzeti szovinizmus mellett osztályozni kezdjük az összes szovinizmusokat, miként lehet az, hogy a mindenfajta pökhendi, lenéző, megvető szovinizmusoknak egyedül csak a tanító az egyedüli áldozata?

— Kicsoda, micsoda szerzet a tanító? Véső az Isten kezében, aki Cézárak, Edionok és mindenféle földi nagyok lelkén hiúság és zsenialitás első vonásait? Aki nagy gondolatok, ideális tanítások, igazságok és szeretetek csiréit ültetted a zseni lelkébe? Valójában semmi sem vagy legfeljebb egy kézelegyintés, egy szánakozó gesztus kiáltó díclapfigurá. Humoristák és pigjátékosok, vicccsapatok hálás témája. Örök guny és lealázó megvetés tárgya. Nos én most rávágok az asztalra, megdöntem azt az öklömmel és odakiáltom azoknak, akik szeretik a tanító alakján körülírni elméjük életét: legyen elég ebből az oltromba tréfálkozásból és gunyolódásból. Ismerjenek meg minket végre, minket, az erdélyi felekezeti tanítókat úgy, ahogyan élünk és élünk engednek ebben az életben!

— Jut-e valakinek az eszébe, hogy mi már ott tartunk, hogy péleggyengülésben pusztulunk el. A jöendő magyar generációk tudásának, műveltségének, emberségének fundamentuma, az erdélyi felekezeti tanító éhesen, göthösen, rongyosan, de fején a magasabb hivatalos dicsfényével saját sirja szélén áll és nézi a nyirkos gödröt, amelybe bele kell hullania kigunyoltan, részvéttelenül, éhségtől és betegségtől elkinzottan. Mi kidőlünk. Nem bírjuk tovább. A világ azért forog tovább a maga keserű levében és jönnek a mi helyünkbe újak. S az utódainknak szól ez a néhány ószinte szó, hogy azt ne mondhatják rólkunk, hogy hazudtunk nekik és eltakartuk az igazságot. Hadd tudják meg ők is, hogy mit jelent felekezeti tanítónak lenni s hogy ők is csak olyanok és azok lesznek, mint amik mi, péleggyengülésben és éhezésben elpusztulók voltunk. Tudják meg ők is, hogy mivel jár ez a hivatal!

— Legyen jó tüdejük. Vigyázat: nagyon különleges tudó. kell a felekezeti tanítókodáshoz. Olyan, ami csak Nyomor és Társ cégénél kapható. Olyan tudó, amelyik a porral és olajbúzzal kevert levegőt is éltező okszigénre tudja átalakítani. Az orruk legyen jó ellentálló. Ne érezzen meg semmit. Főképpen a pecsenyeitall legyen ismeretlen fogalom a számára. Szokja meg, hogy főtápláléka a koplalás legyen. Ruhája legyen rongyos, fényes, mentől több folttal. A kabátzsebe már jó előre szokjék hozzá a parakozási állásponthoz, mert épen csak 12 hónapon keresztül marad türesen, krájcár nélkül. Legyen erőse a türelem és a reménykedés. Szíve ne legyen, mert már az első napokban megszakadna. Tréninget kell tartania az éhezéshiból, az alázatos derékhajtásból és a kézcsofolásból, páltóikra kezeseket felhajtani, fünek-lának tartozni és ráadásul nemzeti aposztoznak, féltistennek is lenni! Csak figurák ne legyenek, akik eljövendő bohózatíróknak és karrikatúra rajzolóknak lesznek jó témát szolgáltatató modelljei.

— Öszinte intés ez a néhány keserű szó. Vegyék szívekre. — Most már csak azok — akik utánunk jönnek, akik helyünkbe állnak, mi kioldulunk a sorból. Mi már nem bírjuk tovább. A nélkülözést, a reménykedést, a kölcsönkérést és soha meg nem adást — nem bírjuk tovább! Kidőlünk a kisebbségi magyar kultúra frontjáról, de a hősi halottakat megillető pégtisztelet elhárítjuk elnyűtt, kihasznál és csontvázzá aszott földi porhüvelyünkől...

EGY A SOK KÖZÜL

Iskola Alapítvány

Emberemlékezett óta nem tapasztalt orkán pusztított a Fekete-tengeren és környékén A viharba került hajók egész sorozata pusztult el Borzalmas jelenetek a nyílt tengeren

Bukarest, február 27.

Konstancai jelentések szerint a Földközi-tengeren borzalmas vihar kezdődött, amely tegnap este átsapott a Fekete tengerre is.

az éjszaka folyamán emberemlékezett óta nem tapasztalt rettenetes orkán erősödött.

A konstancai révkapitánysághoz egymás után futnak be a katasztrófa hírei.

Eddig 15 kisebb-nagyobb hajó esett áldozatul a dühöngő viharoknak s megszámlálhatatlan azoknak a járműveknek a száma, amelyről a tegnap este óta hír nincs.

Növeli a katasztrófát az, hogy a segélyhajók is tehetetlenek s ha sikerül is kikötőből nem tudnak előre haladni a megjelölt irányban, hanem állandó veszélyben hanyódnak a tenger habjai fölött.

A Boszporuszról hat kilométernyi távolságban

a kora esti órákban hátforzongató katasztrófa sorozat játszódott le.

A Wielfield nevű angol tank került először veszedelembé. A hajó 7500 tonna benzint szállított. Ez az óriási rakomány meglehetősen nehéz mozgásúvá tette a hajót s így történt, hogy a vihar kitörése után rövidesen feloldolra fordult. A kétségbeesett segélykérő jelekre a közelben tartózkodó Trevisan nevű angol gőzös próbálta megközelíteni a süllyedő tankot, de sikertelenül.

A tank elsüllyedt.

Matrózai közül néhánynak sikerült mentőcsónakon a Trevisanra vergődni.

11 matróz azonban eltűnt a tenger habjai között.

Most már a Trevisan is menekülésre gondolt, a hullámokkal való kétségbeesett küzdelme során azonban

sziklához vágódott és léket kapott.

Legutoljára a Raina nevű norvég gőzös adott le jelentést, közölve, hogy a Trevisan körül kering, de nem sikerül a süllyedő hajó közelébe férkőznie, hogy legalább a legénységet megmentse.

A Ceres nevű német kereskedelmi hajó, amely Oroszországból gabonaszállítmánnal igyekezett keresztül a Fekete-tengeren,

ugyancsak a Boszporusz közelében süllyedt el.

Legénységéből egyetlen egyet sem sikerült megmenteni.

A Földközi tengeren dühöngő orkán

különösen Malta környékén idézett elő borzalmas hajókatasztrófákat. Jelentéseink szerint

a Teotokos nevű 6 ezer tonnás görög hajó, amely nemrégiben indult el Konstancából, értékes rakományával együtt elsüllyedt.

A katasztrófa közvetlen oka a gépteremben történt robbanás volt. Ugyancsak Konstancából indult el és Malta környékén érte katasztrófa a jugoszláv Dohodac nevű hajó. Nici görög hajó Sztambulból indult. Ezt is Malta közelében érte utol a vihar, amelyből nem tudott kimenekülni. Legénységét a Roosiu nevű angol gőzös megmentette, maga

a hajó azonban elsüllyedt.

Később a Roosiu is veszélybe került s azóta nincs róla semmi hír. Aggódnak, hogy őt is hasonló sors érte.

Campidogliu olasz gőzös a Fekete-tengeren, a bolgár partok közvetlen közelében ment tönkre. A süllyedő roncsairól

Osen török hajó szedte fel a legénységet.

Erdekes, hogy Campidogliu segítségére a híres Lear királyi nevű segélyhajó is elindult Konstancából, de vissza kellett térnie, mert nem tudott megbirkózni a viharral.

A királyi ebédekéből

Mironescu után Ducát hívta meg a király ebédre

nem lehet a politikai helyzeire következtetni

Kölcsön egyébként még mindig nincs

Bukarest, február 27.

A belpolitikai helyzetjelentés rövid, de legalább szenzációs.

Ofelcsége a király ma délbén Ducat és feleségét látta ebéden asztalánál.

A párisi kölcsöntárgyalásokról semmi újabb jelentés. Az Epoca szerint a kormány egyik tagja a helyzetre nagyon jellemző következő kijelentést tette:

Popovici úgy fogalmazza meg a táviratait, hogy magunk sem értjük mit mond.

Ezzel magyarázható az, hogy a minisztertanács hivatalos jelentés már szerződés aláírását, ami még a mai napig sem történt meg. Talán a hét végén mégis eldől a dolog.

Más lapok a magánvállalatok részvényei körül ígérkező botrányt dagaasztja tovább. Értesüléseink szerint

a magánkötvényekkel való zseniális, de galád üzérkedést egy szervezett banda bonyolítja le.

volt jassii álhlirapíró, jelenleg hirhedt fezőr, aki már a német megszállás alatt is gyanús üzelmekkel foglalkozott. Erdékes, hogy ez a Lefter a beszarábai Ackermann-részvényeket egyszer már felkínálta Valeanu volt közlekedésügyi miniszternek darabonként 400 lejért — Most az értékük 1500 aranyfrank. Valeanu már a harmadik liberális vezér, aki annak idején olcsón megszerezhetette volna a részvényeket, ha akarta volna. És most mégis Mironescut támadják ugyanazért a hibáért, amit ők régebb sokszorosan elkövettek s ezzel kitették Romániát a mostani kényelmetlen kényszerhelyzetnek.

Az igazi szenzáció azonban nem a kölcsönüggyel kapcsolatosan jelentkezett.

A király ma Ducat, a liberális párt vezérét és ennek feleségét látta vendégül asztalánál.

Tegnap ugyanis Mironescu miniszterelnök ebédelt feleségével a királlyal. A kormánypárt és a saját nagyrésze is, ebben a királyi ebédben a kormány helyzetének váratlan megszilárdulását látta. A külső jelenségek valóban úgy jöttek

össze, mintha az uralkodó meg akarta volna erősíteni azzal az ebéddel Mironescu kormányának megelőző esti kijelentését, amely szerint a kormány nem is gondol a távozásra. Valószínűleg maga a kormány is így gondolkodott, mert a tegnap este Madgearu már az alkotmány módosítását emlegette, ha ezt a kormány programjának a megvalósítása szükségessé tenné. Bukarest politikai körei ezt a kockázatos vakmerő kijelentést is annak a váratlan megerősödésnek tudták be, amit a királyi ebéd hozott.

Ilyen körülmények között valóban súlyos meglepetést jelent az a rövid hír, amit a királyi kabinetiroda adott ki s amely arról értesíti a politikusokat és a nagyközönséget, hogy

az uralkodó ma Ducat és nejét fogadta ebéden.

Világos ebből, hogy a Mironescunak adott ebédet sem szabad olyan súlyos belpolitikai jelentőségnek tekinteni, mint ahogyan tekintették. Hacsak a kormánypárt nem helyezkedik arra az álláspontra, hogy „a Ducat, az csak olyan pönteki ebéd volt”.

A sziguranca-detektivet nem lehet megmotozni, de a lopott pénznek nyoma vész

Bizalomtörvény indítvány készül a szatmári polgármester ellen. A szatmári nyugdíjasok egyesülete elintézte az államkölcsönt

Szatmár, február 27.

Nagy kavarodások történnek mostanában Szatmáron, de akik ismerik Szatmárt, azok a kavarodások, fölháborodások, asztalverő elkeseredések és fogadkozások dacára is tudják, hogy itt minden el fog simulni, mert ez az elkenés, elszürkítés megbékélő párosa, a hal nem tart soká a fölháborodás, ahol lassan kinyílnak a fenyegető öklök és alkura békül az asztalverés.

A városi tanács körül történnek mostanában a legfurább dolgok. Esztendője már, hogy megalakult a szatmári városi tanács és, hogy a magyarpártiak a kormánypárttal kötött paktum alapján bekerült a városi tanácsba a kormánypárti néhány embere is, akik sohasem kaptak volna mandátumot, ha a magyarok rájuk nem szavaznak. Bekerült ugyanakkor a magyar tanácsosok közül tízen négy szociálista is, mert a munkásság összetartott és, mert a paktum nem írtelt a magyaroknak. A kormánypártiak közül csak kilenc választott tanácsos jutott a tanácsba, de ez kilenc nemzeti parasztpárti tanácsos olyan igényekkel lépett föl, hogy az igények teljesíthetlensége miatt egy év után sem tudott megindulni a rendes munka a tanácsban.

A magyarpárti tanácsosok maguk is belátják, hogy a kormánypárttal kötött paktum nem volt egészséges és a magyar párt tanácsosai a város érdekében együttműködésre léptek a tanácsban a szociálista tanácsosokkal. Így történt, hogy a kormánypártiakkal szemben megválasztották polgármesternek Ferenc Ágostont, aki különben kormánypárti, de a kinek polgármesterségét egészen különös okok miatt éppen a saját pártja akarta megakadályozni. Ez nem sikerült a kormánypártnak és, hogy mégis ő lett a polgármester, a kormánypárti tanácsosok igyekeznek mindenben elgáncsolni a kisebbségi tanácsosok munkáját.

Céltudatos városi politika helyett nacionális politika színhelye lett a városban és a kormánypárti szempontok fölébe kerültek a város egyetemes érdekeinek. Ebben az esztendője tartó harcban aztán a polgármester is szembekerült azokkal a kisebbségi tanácsosokkal, akik megválasztották és annyira exponálták magát a hozzá hűtelen kormánypárti tanácsosok mellett, hogy azok kedvéért előterjesztést tett a kormányban a szatmári tanács fölvezetésére. Ez a visszás helyzet érlelte ki azt a gondolatot, amely most a szociáldemokrata párt városi frakcióját foglalkoztatja. Azt tárgyalják egymás között a szociálista tanácsosok, hogy Ferenc Ágoston polgármesterrel szemben bizalomtörvény indítványt terjesztnek elő, amiért a polgármester, aki a magyarpárti és szociálista tanácsosok választotta meg, szembefordult ezekkel a tanácsosokkal és a tanács fölvezetését kérte.

Ha ilyen indítvány előkerül, úgy ebben a helyzetben könnyen kaphat többéget a városi tanácsban. De az is lehet, hogy nem kerülhet sor az indítvány megtételére, mert a kormány éppen a polgármester előterjesztésére, magasabb állami szempontokra hivatkozva, fölvezeti a városi tanácsot, mielőtt ilyen kemény lépést tehetne. Előre egy kinevezett intézmény bizottsággal megiscsak könnyebb boldogulni a hatalom birtokosainak, mint avval a választott tanáccsal, amelyben a kisebbségnek vannak többségben.

DETEKTIVK HUZALKODÁSA NÉGYSZÁZ LEJ KÖRÜL

Kavarodás van a szatmári rendőrség kebelében is. Ennek a kavarodásnak az a négyszáz lej az oka, amit a harmadik osztályú városteremben loptak el és amit egyik detektív a másikon keres. Így történt szemtanuk előadása szerint az eset:

A szatmári harmadik osztályú városterem egyik kis oldalszobájában együtt ültek néhányan. Bement a helyiségbe Cipighean sziguranca-detektív és megállott az egyik ismerőse mellett, aki néhány perccel előbb ott állt négyszáz lejt, amit kabátja külső zsebébe tett. Cipighean detektív látta a pénzt és tréfásan kihúzta a zsebből, figyelmeztetve ismerőseit, hogy vigyázzon a pénzére.

A társaságból senki el nem távozott, sem a helyiségbe senki be nem jött azután, amikor egyszerre megint eltűnt a négyszáz lej. De most már nem tréfából, hanem komolyan. A károsult igyekezett tréfára venni a dolgot és kérte a sziguranca-detektívet, hogy adja vissza a négyszáz lejt. A detektív erőiesen visszautasította a gyanúsítást, mire behívták a helyiségbe az ügyeletes állomási detektívet. — Roman detektív fölvezítette a társaság tagjait, engedjék megmotozni magukat. Mindenki alá is vetette magát önként a motozásnak, sőt a társaságban levő csendőrtörzsőrmester, akinek motozását Roman detektív nem akarta maga végezni, hanem telefonon kérte a köz-

ponti ügyeletes rendőrtiszt kiküldését, a megmotozáshoz, azt mondta, hogy csak motozza meg Roman őt is, mert az a négyszáz lej csakis a bentlevők valamelyikénél lehet. A törzsőrmesternél sem volt a pénz és a társaságból már csak Cipighean detektív volt hátra.

— Engem nem fogsz megmotozni, mondta Cipighean a kollégájának és ki is kéri menni a helyiségből. Roman detektív fölvezítette a kollégáját és kijelentette, hogy nem is akarja megmotozni, mert ehhez csak rendőrtisztnak van joga, de kéri, ne hagyja el a

Potarca államtitkárt választották meg a mezőgazdasági kamarák szövetsége elnökévé

Bukarest, február 27.

Ma délelőtti sajtót le a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének tisztújító közgyűlése.

A kongresszuson képviseltette magát az ország valamennyi mezőgazdasági kamarája, míg a kormányt Madgearu földművelésügyi miniszter reprezentálta.

Az igazgató-tanács megválasztása után Camarasescu tartományi igazgató magasztaló szavakkal méltatta Madgearu to-

helyiséget addig, míg a már büntetett rendőrtiszt meg nem jelenik. Cipighean ennek dacára ki akart menni, Roman nem engedte és a két detektív között éles szóváltás indult meg. — Neked kötelességed segítségemre lenni a tolvaj megfogásában, — mondta Roman.

— Engem nem tartóztatasson föl, ha el akarok menni, — mondta Cipighean.

— Ne okoskodj, — mondta újból Roman, — látod, mindenki engedte megmotozni magát. Mit szólnak ezek az emberek, ha te most elmegy innen, mielőtt megkerülne a négyszáz lej és nem motozlak meg, de várd be az ügyeletes tiszt ur megérkezését.

— Engedj ki innen, — kiáltotta dühösen Cipighean detektív.

— Nem távoztatsz most, — mondta Roman detektív.

A két detektív egymásnak esett. A gyanúsított sziguranca mindenképpen ki akart szabadulni, Roman detektív nem engedte. Percekig tartott az épületes huzalkodás, míg Cipigheannak sikerült kiszakítania magát a kollégája kezétől és nagy hirtelenséggel elmenekült a várostermen át a kellemetlen helyszélből. Persze, az emberek összeszaladtak és mire az ügyeletes rendőrtiszt megérkezett, akkorára már egész embertömeget talált ott. Hanem a négyszáz lej nem került elő. Nem is igen lesz meg és a tolvaj sem. Legföljebb

vékenységét a földművelésügyi minisztérium élén, felcsemetve, hogy ő szüntette meg a kivételek illemtéket. Ezzel Madgearu beszélt.

Bejelentette, hogy nagy időszakkal járó intézkedéseket tesz arra, hogy a mezőgazdaság megerősödése kerüljön ki jelenlegi válságából. Az elnökválasztás során Potarca földművelésügyi államtitkár lett közalkalmazottak a szövetség új elnöke öt évre szóló mandátummal.

Az örült boxbajnok rémletté

Előbb a feleségét, majd egy 75 éves öregasszonyt öklözött földjére

Buzău, február 27.

Borzalmas vérgöngyést rendezett a szilvoviai Miholjac községben Zsifkovics Ádám földműves, akin hirtelen örültsegi roham vett erőt.

Az eszté vesztett ember, aki boxbajnok harcban állott, előbb odahaza a lakásán a szó szoros értelmében agyonvágta feleségét, majd az utcára rohant és a vele éppen szembejövő Frank Katka hetvenöt éves öregasszonyt ütötte le, a kinek testén addig táncolt, amíg csontjai összetörték és agyveleje kilocsant.

A zágrábi szerb városparancsnok gyilkoltatta meg Sufilaj dr. horvát egyetemi tanárt

Egy előkelő horvát politikus leleplezése

Berlin, február 27.

Az egész világsajtó állhatatosan foglalkozik még most is Sufilaj Milan dr. horvát egyetemi tanár agyonveretésének a körülményeivel, mert kezd-től fogva nyilvánvaló volt, hogy a gyilkosságnak politikai háttere van. Sufilaj dr. ugyanis egyike volt a legteljesebb horvát nemzeti politikuskoknak, aki régóta szálka volt a szerbek szemében.

A Berliner Tageblatt sorsa közli a legelőkelőbb horvát politikuskok nyilatkozatait a felháborító gyilkosság indító-okairól. Legutóbbi számában ennek az anketának a során Svátko Cihlars horvát vezérrendkívüli érdekes adatokat közöl arról a merényletről, melynek a híres horvát történelemtudós és egyetemi tanár lett az áldozata.

Cihlars azt állítja, hogy a felbujtó senki más, mint Belimarkovics tábornok. Zágráb katonai városparancsnoka volt, akinek a magánlakásán február 12-ikére virradó éjjel az „Ifjú Jugoszlávia” nevű szerb nacionalista szervezet több tagja értekezletet tartott.

Ezen a megbeszélésen elhatározták,

hogy Sufilajt és a horvát nemzeti mozgalom több más otthon és külföldön élő vezéregényiségeit elszedik láb alól.

Sufilaj professzor meggyilkolásával Jukicsot bízták meg a nyolc detektív is adtak mellé, hogy merénylete feltétlenül sikerüljön.

A detektíveknek az volt a feladata, hogy amennyiben a közönség közbevetné magát Sufilaj védelmére, gondoskodjanak Jukics megmeneküléséről.

A terv pontosan bevált. Amikor Jukics a Gundlicseva-utcában vasbottal rátámadt Sufilajra és agyba-főbe verte, a nyolc detektív éberem vigyázott, nehogy a járőrelők meglepjék a gyilkost, aki így dolgozva végeztével minden bántódás nélkül tünhetett el.

Cihlars még elmondja, hogy február 15-én az Orjuna tette el láb alól Poprét József elektro-technikusi is, aki szintén a horvát függetlenségi mozgalomban való részvétele miatt került a rendőrség kezére.

A technikust ledobták a börtön harmadik emeletéről s úgy állították be a dolgot, mintha szökni akart volna.

a Roman detektív kap majd bírságot a buli buzgalma miatt.

SLATMÁRON MEGOLDOTTÁK AZ ÁLLAMKÖLCSONT

Ami Szatmár szereti képviseletje, Popovici pénzügyminiszter Párisban olyan nehézséggel tudt el alá hozni, azt kicsiben már megoldották Szatmáron. Itt a nyugdíjasok szerették kölcsönt — az államnak. A nyugdíjak kifizetésével már esztendő óta baj van és a nyugdíjasok még miniszteri intervenció dacára sem tudják idejében megkapni csekély járandóságukat. Ezt az állandósult késést és bizonytalanságot nem bírják el ezek a szegény emberek és a nyugdíjasok szatmári egyesület most megállapodást létesített az itteni Mercus bankkal, a nyugdíjak folyósítására.

A nyugdíjasok beadták könyvecskét a bankba, amely a hó elsején folyósítja a nekik járó nyugdíjat. Amikor aztán rákerül a vár a nyugdíjak kiutalására, akkor a bank veszi föl a könyvecské alapján a nyugdíjat. Elcséjtől a kiutalás időpontjáig méltányos kamatot számított a bank. Itt tehát megoldást nyert ez a kínos ügy és a nyugdíjasok szerették kölcsönt, mert a bank az állam helyét kifizeti nekik idejében a járandóságait. Csak ezután a kölcsön után a nyugdíjasok fizetik a kamatot, pedig az állam késik a fizetését.

KERTESZ LÁSZLÓ

Máramarosi színek

Vigyázz, ha Bergerrel és Hartmannal találkozol

Máramarossziget, február 27.

Az egyik máramarosszigeti szállodában történt raffinnál „csempészfogás” rájáratott a figyelmet egy egészen különös ügyre, amely abból áll, hogy két-három ember összetársul egy negyedik ellen, akit — rendőrzére játszanak. Az összeesküvés úgy történik, hogy a felbujtók megjelennek, mondjuk Máramarosszigeten, beülnek a Koronakávéházba és valamilyen áru iránt érdeklődnek, mintha komolyan vásárolni akarnának. — De feltétlenül odaátrol legyen az áru, szóval Csehszlovákiából — mondják, — mert az olcsóbb és sokkal jobb minőségű, mint a bel-földi áru. — Kérem, — mondja a harmadik, aki az üzletet közvetíti, — tessék csak rámbizni, garantált cseh áru lesz!

Legutóbb Cikk Mechelt ugratták így be, aki öt kilo kovakövet szállított és akit az átadásakor a szállodai szobában lesben álló detektívek lefűleltek. Cikk Mechelt négyszáz ezer lej pénzbírságra ítélték, amely összegnek a felét a rajtaütést rendező urak kapják. BERGER és HARTMANN.

Igy hívják ugyanis azt a két ácsot Jofu, aki a kelepécsalásnak ebből a módszertől él. Hartmann ur Nagynyedre való, Berger ur pedig tasnádi.

Egisztenciák: Anno 1931.

A legelső ügylet közvetítője Fuchs Ignác, köznyelven szóval leig bást volt, — aki foglalkozik, ami jövedelemmel kecsegtet, — veszt és elad. A csempészett áru rendszert nem Szatmárról kerül ki, hanem Máramarosszigetről, de az átadásnál azért azt mondják: csak vigyázzál óvatosan, nehogy rájöjjenek, mert abból nagy baj lehet, ha valakit csempészésen érnek.

A kovakövel Cikk Mecheltnek szól Fuchs, Cikk hozta a köveket a szállodába, ahol azután lefűleltek.

Szigeten most mindenki azt hiszi, hogy Fuchs társa volt Bergernek és Hartmannnak és hogy ő is bűnös Cikk Mechel beugratásában. A kovakö-ügynök Fuchs az első elítéltje. Az elítélt a szigeti társadalom a Koronakávéház főpincérel hallotta végre, aki Fuchsnak megmondta, hogy többet be ne tegye a lábát a kavéházba. Ha Fuchs mégis bejött — nem szolgált ki.

Végül is Fuchs igazolta ártatlanságát, — hogy ő nem tudta, ki az a Berger és Hartmann, hogy azok a rendőrség szolgáltatásában állanak.

Igy azután rehabilitálódott Fuchs leig, aki tegnap már a törzsasztalnál ült ismét a feketéjén.

Máramarosi színek.

E. Gy.

Ötvenmillió forintért képtelenség

Jasi, február hó 27.

Az itteni Banca Dacia tegnap fizetési képtelenséget jelentett és könyvezetkeztetési kérvényt adott be a törvényeszekhez. A bank passzívái ötvenmillió lejre ragadnak, amiben több mint száz betétes pénz fekszik.

Keresek megvételre

több vaggon sűrű szövetű

Fichte fűrészfűr

magyar exportra márciusi szállításra Ajánlatokat „feladássalomán készpénz” jellegűre a brassói kiadóba kérek

52 1185

Március 1

A kormánypárti politikusok sem veszik komolyan a köztisztviselők vagyionok revízióját

Négy érdekes nyilatkozat Mihalache belügyminiszter törvényjavaslatáról, amelyből talán soha nem lesz törvény

Kolozsvár, február 27.

Amikor híre jött, hogy Mihalache belügyminiszter szociáldemokrata kezdeményezésére törvényi kezűl bevezetné a köztisztviselők vagyionának igazoltatására, ebben a ténnyben mindenki a kormány utolsó nagy gesztusát látta, amellyel szépségflasztrómot akar ragasztani megfáradt presztízisére. Száz meg száz szociális szélvihar után, gondolták az emberek, ezzel a hatványdallal búcsúzik a kormány az ország közvéleményétől, amelynek jó emlékeztetésére szeretne maradni. De a krízis napjai nem menthették átmentileg és a vagyionrevízió kérdése mintha elaludt volna. Vannak, akik ezt arra magyarázzák, hogy az egész csak hangulatkezelés akart lenni, mert a kormánynak nincs komoly szándékában meg is csinálni a vagyionrevíziót.

A vagyionrevízió nem ejtették el ugyan egyelőre formában, de csak akkor fogják majd megvalósítani amikor nem lesz már ideje meg is csinálni.

Az alibije egyes megfogalmazások, hogy a korszakban megvolt, de már nem lehetett meg a valószínű, viszont a következő kormány, akárki jön, a nemzeti parasztpárt után, aligha fogja ezt a kérdést forszirozni.

Kérdés a vagyionrevízió kérdésének lényegéről az alábbiakban közreadunk négy érdekes nyilatkozatot, amelyekből kiderül, hogy a korszakban nem volt még ideje meg is csinálni.

A kincstár képviselője

Elsőnek dr. Tarja kolozsvári pénzügyigazgatási vezetőt kérdeztük meg, hogy mit vár a kincstár a köztisztviselők vagyionának revíziójától és hogy gondoltja a vagyionok eredetét.

„Gyakorlatilag kereszttől van. A kincstár nagyon óvatossá vált. Ez olyan kérdés, hogy egyelőre nem nyilatkozhatom róla érdemben. Majd ha törvényválik a javaslat, akkor tudni fogjuk, mi leszünk. Nem kell azonban elfelejteni, hogy a javaslatot eddig is volt már, de még soha nem jutott el a végrehajtásig.

A pénzügyigazgatásos más forrásból annyit sikerült megtudnunk, hogy a külföldi bankokban elhelyezett betétek kinyomozása már megindult. Ennek azonban szinte leközvetlenül akadályai vannak. A kinyomozott vagyionok tulajdonosait állítólag felszólítják majd, hogy a pénzüket hozzák vissza az országba és azokat, akik ennek elleneségülnek, megfosszák román állampolgárságuktól.

Különböző eredményt azonban ottól nem lehet várni, mert a bankokat nem lehet kényszeríteni arra, hogy betétesek kifizetését elárulják.

A politikus

Ezután Negruța P. Joan kormánypárti képviselőtől, a kolozsvári kereskedelmi és ipartestület elnöktől kérdeztük meg, hogy mint politikusnak mi a véleménye a vagyionrevízióról. A válasza az volt:

„Nem tudok hinni az akció komolyságában. Ez nemcsak az én magánvéleményem, hanem az egész parlamenti többség felfogását fejezi ki ez a megállapítás. Magát a javaslatot nem ismerjük még ugyan, de minden attól függ, hogy tulajdonképpen mit is akar Mihalache. Csak a jelenlegi szövegetől teljesítő törvényjavaslatot vagyionának igazoltatásáról van szó, vagy visszamenőlegesen minden volt és nem volt állam tulajdonát kinyomozni? Mindenesetre nem szabad elfelejteni, hogy Mihalache csak egy törvényjavaslatot készített ebben a tárgyban és amíg az előjavaslatból jeleket nem látunk, a javaslatból pedig törvény lesz, addig fog még eltelni és az eredeti szöveg az alapos változtatásokat fog szenvedni.

A kereskedő és iparos

Véleményét a következőkben fejtette ki egyik gazdasági érdekszervezet vezetője:

„A tisztviselők vagyionok eredetének revíziója szükséges és eredményre is fog vezetni, ha megelégedésen hajlítják végre. Szükséges a revízió egy erkölcsi, minti finansziális szempontból. Az erkölcsi jelentősége abban lenne egy ilyen akciónak, hogy csak így lehet elégtételt szolgáltatni azoknak az elemeknek, amelyek köztisztviselői posztjukon mindvégig megőrizték intaktaságukat, amikor lépten-nyomon azt látni, hogy mellettük mások minden munkájuk nélkül és erkölcsiellenen nagy jóvátevésekhez jutottak.

Ezek számára nagy elégtétel lesz, ha látni fogják, hogy ezeket a nem tiszta kezű tisztviselőket az állam megfogja és legalább a tisztviselők saját intern fogynál fóruma elé hurcolja. Pénzügyi tekintetben a vagyionrevízió azért is szükséges, mert ezek a vagyionok képezik a munka nélkül való kereset leegeltetésének példáját és mindenképpen szükséges, hogy a jövedelem végre megkapja a maga közvételét.

A vagyionrevízió célravezetősége abban van, hogy ezáltal az állam megerősítene és hosszabb időre konzerválna a köztisztviselők intaktaságát, ami már egymagában is órási eredmény lenne az állami gépezet szempontjából.

Iskola Alapítvány

De ettől függetlenül, az államnak komoly bevételeket jelentene a vagyionrevízió, mert ha feltételezzük, hogy az ilyen uton szerzett vagyionok mobil része külföldre vándorolt, más formában még elég pénz maradt az országban, amely igenis megfogható egy becsülhető revízióval, például ingatlanokban, vállalkozásokban, stb.

Nagy körültekintésre és szakzszerűségre van azonban szükség ennél az eljárásnál, nehogy egy másik, még nagyobb igazságtalanság forduljon elő.

Mert könnyen azezhet, hogy az a köztisztviselő, akinek ha nem is egyenes uton szerzett, vagyionokai mégis benn hagyták az országban és itt dolgoztatták gazdasági életben, sőt valami adót is fizettek utána, büntetés alá essek, viszont azok, akik óvatossággal voltak és mindenüket külföldre mentették, teljesen szabaduljanak a revízió alól.

Kérdés, hogy a vagyionrevízió végrehajtása nem a legkönnyebb feladat. Mert vagy kiterjesztik a revíziót a politikusok vagyionára is és akkor már a javaslat megszárazásánál és még inkább a végrehajtásánál lesznek elháríthatatlan nehézségek, viszont ha csak a köztisztviselőkre alkalmazzák akkor talán simán megszavazhatjuk ugyan, de már a végrehajtásnál intakt és minden kísértésel, vagy fenyegetéssel elcsúszhat a dolog. Tudó tisztviselőkhöz ez kétség.

A köztisztviselő

Megkérdeztünk egy nemrég nyugdíjazott köztisztviselőt is, Peptea Jakab volt pénzügyminiszteri tanácsost, aki még a régivársá, abszolút korrekt gárdához tartozik. Ennek a nyilatkozata a legérdekesebb:

„En nem sok reményt fűzök az egész dologhoz. Az, aki lop, nem csinálja tanuk előtt és a megvesztegetés sem szokott a nagynyilvánosság előtt történni. Már ez a tény illuzióriussá tesz minden vagyionrevíziót.

A törvény annakidején hihetetlen konsternációt keltett és azok, akiknek volt mit feltételezni, azonnali kormányváltást sürgették. És Titulescu kabinet meg is bukott a vagyionrevízió miatt.

A liberálisok, akik kormányra kerültek, a már megszavazott, sőt alkalmazás alatt álló törvényt hatályon kívül helyezték egy másik adótvénnyel, amelyből a vagyionadót természetesen kihagyták. Azóta folyton kísért a vagyionrevízió terve, különösen a nemzeti párt körében, ellenzékben persze hangsúlyosan, kormányos már sokkal csendesebben.

Azok tehát, akik elrejtett vagyionok szerettek, elég idővel rendelkeztek arra, hogy azt elintézzék, azok viszont, akik láthatatlanná tették vagyionukat, bizonyára gondoskodtak a kellő okmányokról, amelyekkel fedni tudják magukat.

— Minden attól függ, hogy ki fogja igazoltatni a vagyionok eredetét. Minthogy politikai izű akciónak van szó, az igazolóbizottságokban valószínűleg politikusok fognak ülni akik a nekik valamilyen szempontból szimpatikus emberek vagyionát igazolni fogják, viszont azok, akik nem szimpatikusok, nem fogják igazolni. Ez olyan visszaélésekre adhat alkalmat, hogy az egész vagyionrevízióból nem a kincstár, hanem az igazolóbizottsági tagok fognak megvagyonosodni.

És ha kormányváltás jön, akkor az aralomra került új csoport megfordítja a törvény életét a volt hatalmakokkal szemben és akkor se vége, se hossza nem lesz a revízióknak, amely politikai üldözések feljajlásaként fogynak.

— Véleményem szerint semmi értelme sincsen egy ilyen javaslatnak, amely nem végrehajtható.

A vagyionrevízió helyett inkább a tisztviselői fegyelmet kell megszilárdítani.

Ma ugyanis az a helyzet, hogy a vétkeseknek talált állami tisztviselő felett minden minisztériumban egy központi fegyelmi bizottság itélkezik első és utolsó fokon, amelynek döntése ellen nem lehet felelni. Természetesen, hogy a vétkes tisztviselő, a fegyelmi élé kerülve minden követ megmozgat és minden politikai összeköttetését felhasználja arra, hogy ha nem is teljes felmentést, de legalább enyhébb ítéletet kapjon. Voltak esetek, amikor sikasztókat vagy megvesztegetett tisztviselőket mindössze 4-5 napi fizesítésüknek megfelelő összeg erejéig marasztalták el azoknak a kártársaknak a legnagyobb megbotránkoztatására, akik az ügyet ismerték. Ez a fegyelmi eljárás bomlasztotta meg a köztisztviselők intaktaságát, amely az impérium változás első éveiben állami szolgálatba felvett vegyes elemek révén amugyis halálos sebet kapott. Az ilyen büntetések valósággal felháborították a tisztviselőket inkorrektiségre.

Drákló szigorúságu fegyelmi szabályzatra van szükség, amely az anyagi érdekből elkövetett legkisebb visszaélést is azonnali elbocsátással büntesse. Akkor nem fognak többé olyan vagyionok keletkezni, amelyeket igazoltatni kellene.

A politikusoknál semmi sem segíthet. Sehol sem sikerült módot találni annak megakadályozására, hogy politikusok kijárással, vagy más uton vagyont szerezzenek maguknak. Ez igazán csak úgy lehetne elkerülhető, ha egyáltalában nem lennének politikusok.

A temesvári törvényszék is kimondotta az egységes szakszervezetek feloszlátását

Temesvár, február 27.

A temesvári törvényszék Petre-Gabriel-tanácsa, amely február 21-én megtartotta a főtárgyalást a temesvári egységes szakszervezetek ellen indított eljárásban, a feloszlátás kérdésében az ítéletet ma délután hirdette ki 1 órakor.

A bíróság ítélete szerint a törvényszék kimondja a temesvári egységes szakszervezetek feloszlátását.

Az ítélet indoklása szerint az egységes szakszervezetek vezetősége nem tartotta be az alapszabályokat és a szakszervezeti gazdasági kérdéseken kívül politikai propagandát is folytattott.

Az egységes szakszervezetek 1929 áprilisi kongresszusa is politikai demonstráció volt a maguk a munkásvezetők is beismerték a vizsgálat folyamán, hogy foglalkoztak politikai kérdésekkel.

A temesvári egységes szakszervezetek jogi képviselői az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

A párisi agrárkonferencia tanácskozásai

Franciaország továbbra is ellene van, hogy kivételes előnyöket biztosítsanak az európai agrárországokban

Páris, február 27.

Miután a kelet- és délkelet-európai államok múlt évi gabonafölöslegeinek az értékesítésére kiküldött páneurópai albizottság tegnapelőtti éjjel befejezte munkálatait, tegnap délelőtti

összült a második albizottság is, amely a Páneurópa tanulmányi bizottság januári ülészaka avégett küldött ki, hogy keressen módokat az európai agrárállamok jövőbeli gabonafölöslegeinek az ipari Európa államaiban való biztos elhelyezésére.

Ennek a bizottságnak az értekezését a Briand nyitotta meg, aki hangsúlyozta, hogy a napirenden levő problémákat a legmagasabb európai szempontból és az európai együttműködés és jóakarati szellemében kell megvitatni, mert csak így remélhető olyan eredmény, mint az első albizottság munkájában, amelytől azonban nem szabad azt várni, hogy egy varázstűvel átmentetheti a felhalmozódott gabona-készleteket.

Briand megnyitó beszéde után az olasz delegáció javaslatára ennek az értekezletnek is Francois Poncet francia államtit-

kárt választották meg.

Az albizottság egész nap tárgyalt. A Páneurópa-bizottsághoz terjesztendő jelentés megszövegezésével kapcsolatban élénk vita fejlődött ki a preferenciális vámok kérdésében.

A svájci és német delegátusok szerint a Dunamenti agrárállamoknak adandó előnyök nem idézhetik elő a tengerentúli gabona-kiviteli államok ellenakcióját, mert hiszen ezeknek is érdekük, hogy Európa minél előbb talpraálljon gazdaságilag.

Poncet elnök Franciaország nevében rámutatott arra, hogy nem célszerű a vámok után való preferencia, hanem az európai gabonát inkább szállítási kedvezményekkel kell favorizálni. Azt az óhaját fejezte ki, hogy a római agrárkonferencián és a tengerentúli államokkal való tárgyalások során egységes európai front alakuljon ki, viszont elregezte, hogy belső front álljon fenn a preferenciális vámrendszer érdekében Franciaország tehát továbbra is ellene van annak, hogy kivételes előnyöket biztosítsanak az európai agrár-országoknak.

A bolgár kisebbség tiltakozása az elnyomás és üldözés rendszere ellen

„A romániai bolgár kisebbség a román közvélemény védelmére alá helyezi magát“

Bukarest, február 27.

Tosev bolgár kisebbségi képviselő tegnap 400 aláírással ellátott memorandumot nyújtott át Mihalache belügyminiszternek. Ebben a memorandumban

a romániai bolgárok vezérei arra a szintre hihetetlen elnyomásra hívják fel a kormány figyelmét, amely a rendőri és közigazgatási hatóságok részéről talán a kormány intenciói ellenére nehezedik a szerencsétlen bolgár kisebbségre.

Tosev képviselő szóval is elmondta a bolgár nép panaszaát Mihalache belügyminiszternek. Előadta, hogy a délbessarabiai bolgár telepéseknek az orosz impérium alatt sokkal több iskolájuk volt, mint ma.

A hatóságok egészen érthetetlen brutálissággal követnek el mindent, hogy a meglevő iskolákat is megfojtsák a gyermekek ezreit fosszák meg az anyanyelvben való tanulás lehetőségétől.

Jellemző a hatóságok magatartására az a tény, hogy nemrégiben Paglovici rendőrkormányzó elkobozta azt a memorandumot, amit a Caliacra megyei bolgár szülők köröztek egymásközül a célzattal, hogy a kormánytól iskoláik védelmét kérik. Sőt, a rendőrtisztviselő még tovább is ment. Eljárást indított a me-

morandum megfogalmazói ellen, holott jelenleg az a helyzet, hogy

13 ezer bolgár gyerek áll iskola nélkül. Sulyos sérelem a bolgárságnak a sajtója elleni indokolatlan és lelketlen hajszája is.

A hatóságok vagy lehetetlenné teszik a lapok megjelenését, vagy elkobozzák és eltűntetik őket, ha valamilyen módon mégis megjelennek.

A Horia (Mező) című lapot most szüntették be erőszakkal. A szerkesztőség tagjait állandóan üldözik és házkutatások és indokolatlan molesztálások napirenden vannak. Hasonló sors érte az Edinstvo (Egyenlőség) című lapot is. A Nou Glas (Új hang) című lap pedig már három éve szünteti. A Zlatna Dorudsa-t törvénytelenül is állandó és szigorú cenzura alatt tartják.

A memorandum befejező sora így szól: „A romániai bolgár kisebbség a román közvélemény védelmére alá helyezi magát.“

Érdekes, hogy a memorandumot a bukaresti román lapok igen rokonérző kommentárok kíséretében közlik le, külön is kiemelve, hogy ige: ez a kisebbség a romániasághoz fordul védelemért és nem szalad mindjárt a nemzetközi fórumok elé.

Telet. 518. MODERN MOZGÓ BRASSÓ

Ma pénteken bőjt miatt nincs előadás.

Szombaton és vasárnap 100%-os németül beszélő filmszenzáció

Dr. FU MANCHU

Főszerepben: WARNER OLAND és NEIL HAMILTON

Ez a film a kínai titokzatosságokba vezet be a nézőt. A cselekmény érdekességeiben felülmulja a Mr. Wu-t és a szezon egyik legjobb bűnügyi attrakciója.

WESTERN ELECTRIC beszélőgép. — Rendes helyárak.

Milliókat tudtak lopni —

de a magyar vasutasok jogos nyugdíjára egy fillér sem jut

Miért nem volt pénz

a Casa Muncii-nál a magyar vasutasok nyugdíjára

Bukarest, február 27.

A román államvasutak nyugdíjintézeténél, a Casa Muncii-nál fantasztikus méretű sikkasztást fedeztek fel. Idáig csak „hét és félmillió” hiányt állapított meg a vizsgálat, de egészen valószínű, hogy

a vizsgálat további folyamán ennek az összegnek talán a sokszorosa lesz a ténylegesen ellopott állami pénz.

Az elmúlt tíz esztendő alatt a Casa Muncii-nál ezer és ezer magyar vasutas nyugdíj igényét tárgyalták le. A B. L. az utóbbi hónapokban is több ízben beszámolt arról, hogy a magyar parlamentárok milyen kétségbeesett harcot folytattak a Casa Muncii igazgatóságával, hogy a magyar vasutasok jogos igényeit elismertessék. És hogy ezt milyen eredménytelenséggel kísérte kísérte, erről szólunk az alábbi sorok. Hegedűs képviselő, aki a Casa Muncii-ban tapasztalt lelkiismeretlen magyarellenes elbánásról több ízben interpellált, mondja el az alábbiakat.

— Bennünket minden panamahir fájdalom szomorúsággal tölt el, hiszen a közvagyon pusztulását nem nézhetjük közömbösen. A sikkasztó urak, a mi általunk kiverjétkezett adófilléreket is magukkal viszik.

De, hogy a panama éppen a Casa Muncii-ban történt — ez egyenesen felháborít bennünket, mert ez az intézményhez a szegény magyar vasutasok ezer sóhaja fűződik.

A Casa Muncii, a vasut állítólagos jóléti intézménye tragikusan kihívó humor, hogy éppen ebben a vasuti jóléti intézményben tettek szerencsétlenné ezernyi magyar vasutast. A lelkiismeretlen procedura mindjárt ott kezdődött, amikor ez az intézmény átvette a magyar vasuti alkalmazottakat. A tendencia az volt, hogy

a magyar vasutasok ne a nyugdíjkompontról kapják a nyugdíjukat, hanem a Casa Muncii-tól, mert ez utóbbinál a maximális nyugdíj havonta csak 1900 lej lehet, míg a nyugdíjkompontról magasabb nyugdíjat kellett volna folyósítani a magyar vasutasoknak.

De mivel a Casa Muncii hatásköre alá csak alsóbbrendű vasutasok tartozhatnak, tehát az eljárás egyszerűen az volt, hogy a Máv-tól átvett vasutasokat egyszerűen ledegradálták, kalauzokból fékezéket, rakományokból rakodómunkásokat gyártottak. És így ezer és ezer magyar vasutas került a Casa Muncii hatáskörébe.

A felháborodástól szinte szóhoz sem jut az ember, ha arra gondol, hogy ugyanebben az intézetben, ahol könnyű szerezni milliókat lehetett ellopni.

ha egy magyar vasutas nyugdíjigényének az elintézéséről volt szó, előbb ötven szemüvegen nézték keresztül az aktákat.

Boldog lehetett az a magyar vasutas, a kinek a nyugdíjaktát egy év alatt elintézték. De közben senki sem kérdezte meg ezektől a szerencsétlen emberektől, hogy miból élt az esztendő alatt, míg az ügyét húzták, halasztották, szóval: intézték. Egyenesen elképesztő, ha az ember egy egészen egyszerű magyar vasutas munkás nyugdíjkományait a kezébe veszi.

Egy teljes ponyvaregény vastagságu kötetet tesznek ki az összegyűjtött, felturkászott akták tömege.

Elképesztő mennyiségű jelentések, vélemények, orvosi, hatósági vélemények és határozatok, az államásfőnököktől, a közvetlen felelősöktől, a került inspektoroktól, minden elképzelhető és elképzelhetetlen vasuti hatóságtól véleményeket kérések és parancsokat regisztráltak, míg végre olyan állapotba került az aktarengetés, hogy az alamizsnának is kevés, csekélyke nyugdíjat kiutalták.

Az, ami tavaly az állásukból kidobott magyar vasutasokkal végzett a Casa Muncii vezetősége, az már minden méreteket betetőzött. Tavaly rengeteg magyar vasutast hajigáltak ki állásukból. Egyik részüket a román nyelv nemtudása miatt dobtak ki, a többieket egyszerűen kitétek a hivatalból, mert létszámfelületnek minősítették őket. A legtöbb kidobott magyar vasutas élemedett korn, ötven év körüli családapa volt. Amikor ezek a szerencsétlen vasutasok elmen-

tek a Casa Muncii-hoz, hogy legalább cse-

kélyke nyugdíjukból tengethessék életüket, a válasz, amit kaptak egyenesen megdöbbentő volt.

— Nyugdíjat nem adhatunk önöknek, csak akkor, ha majd elérik az 57-ik életévüket.

Ez azt jelentette, hogyha a kidobott vasutas csak ötvenéves volt, akkor teljes hét évig kell még várnia, míg a nyugdíjat meg fogja kapni a Casa Muncii-tól. E felháborító és képtelen rendelkezés ellen, szinte az összes magyar parlamentárok külön-külön tiltakoztak a közlekedésiügyi miniszternél és külön a Casa Muncii vezérigazgatójánál. A válasz mindig csak az volt: Semmit sem tehetünk — mert a Casa Muncii-nak ilyen a regulamentja, nyugdíjat senki sem kaphat, míg be nem tölti az 57-ik életévét.

Tavaly ősszel új regulamentot kapott a Casa Muncii. Ezt a regulamentot a parlament tárgyalta. Tehát itt volt a kedvező alkalom, hogy ezt a képtelen és embertelen rendelkezést megváltoztassák. A magyar képviselők megint szaladtak a közlekedésiügyi miniszterhez, a Casa Muncii vezérigazgatójához, a közlekedésiügyi államtitkárhoz. Igéreteken persze nem volt hiány.

Gafencu az akkori közlekedésiügyi államtitkár a parlament nyílt ülésén ígérte meg, hogy az idő előtt állásukból kidobott magyar vasutasok ügyét külön fogják kezelni és igenis megkapják a nyugdíjukat. Persze az ígértből nem lett semmi.

A Casa Muncii vezérigazgatója huszszor is kijelentette: Önöknek uraim iga-

Még mindig Erdély áll a romániai kivándorlás élén

A kivándorlók túlnyomó többségben kisebbségi állampolgárok

Bukarest, február 27.

Érdekes statisztikát adott ki a munkaügyi minisztérium az 1930. évi ki- és bevándorlásokról, amelyekből különféle tanulságokat lehet levonni. A közzétett adatok tulajdonképpen az 1929. évi és 1930. első félévi vándorlásokat foglalják magukban, ami érdekes összehasonlítást is ad alkalmat. 1929-ben 15.850 ember kért kivándorlást engedélyt, de 428-an nem kapták meg. Ez a szám megközelíti tehát az 1928. évi kivándorlást, amely 15.673 lelket számlált. Országgrészek szerint

a kivándorlók közül 8649 volt erdélyi (1928-ban 8938), 2154 bukolinai (1928-ban 2276), 3816 besszarabiai (1928-ban 2926) és 1231 regáti (1928-ban 1533), vagyis az 1929-ben kivándoroltak 55 százaléka erdélyi volt, mint ahogy 1928-ban is Erdély állt első helyen a kivándorlás tekintetében.

1930. június végéig összesen 7205 román állampolgár vándorolt ki, vagyis 57-tel többen, mint 1929. első felében. Ezt a többletet a statisztika annak tulajdonítja, hogy a kanadai bevándorlást megkönnyítették a földmunkások számára. A tavalyi kimutatás már nem terjed ki a kivándorlók országgrészenkénti megoszlására, de ezt a hiányt ki lehet pótolni a statisztika nemzetiségi adataival.

Nemzetiségek szerint az 1929. évi kivándorlók közül 4188 német (32 százaléka), 3666 zsidó (28 százaléka), 1597 magyar, 1346 ukrán, 655 jugoszláv, 564 román, 456 orosz, 147 bulgár, 86 lengyel, 40 csehszlovák és 58 más nemzetiségű, ami azt mutatja, hogy

a romániai kisebbségek kivándorlási mozgalmát éppolyan intenzív volt, mint az előző években.

Az elmúlt év első hat hónapjában kivándoroltak közül 2542 német (35 százaléka), 1795 zsidó (24 százaléka), 871 magyar (13 százaléka), 852 ukrán (12 százaléka), 404 román, 262 orosz, 258 jugoszláv 190 bulgár, a többi más nemzetiségű volt.

Hova vándoroltak ki a kisebbségek? Erre a kérdésre is ad felvilágosítást a statisztika. Amelynek most már csak az 1930. évi csonka adatait vesszük. A kivándorlási országok sorrend szerint a következők: 3334 ember Kanadába, 1065 Argentínába, 837 Uruguayba, 691 az Egyesült Államokba, 631 Délamerikába, 266 Braziliába, 67 Venezuelába, 57 Columbiába, 48 Peruba, 22 Csilébe, 9 Kubába, 48 Palesztinába, 9 Marokkóba, 4 Egyiptomba, 3 Ausztráliába, 2 Mexikóba és 112 különböző európai országokba.

Első helyen tehát Kanada áll, ahová főképpen földművesek vándoroltak ki, így például a német nemzetiségű kivándorlók közel 65 százaléka is oda ment ki.

Argentínát, mely a második helyen áll, csak utjabban kezdik kultiválni a kivándorlók. A harmadik helyen álló Uruguaynál a statisztika megjegyzi, hogy ezt az országot a kivándorlók csak átmeneti állomásnak tekintik, a honnan a lehető legrövidebb idő alatt átmenhetnek Argentínába, vagy Braziliába, de ez az utóbbi ország sem rendelkezik ma már azokkal a létfeltételekkel, mint még néhány évvel ezelőtt is.

Kiemeli a statisztika a feltűnő módon visszaesett palesztinai kivándorlást, hogy az 1930. évi zsidó kivándorlók közül 1930. első felében csak 48-an mentek ki oda,

míg 1929-ben 3666 zsidó kivándorló közül 160 ment ki Palesztinába. Ezt a visszaesést a palesztinai országépítés krízisének tulajdonítja a statisztika.

Foglalkozás szerint a kivándoroltak 1930-ban így oszlottak meg: 2812 földműves, 1697 háztartásbeli, 1310 foglalkozás nélküli, 679 képzett ipari munkás, 443 szabadfoglalkozású, 214 tanulatlan ipari munkás és 50 tisztviselő. A kivándorlók 57 százaléka, összesen 4138 ember, a 25 és 55-ik év közötti életkorban volt. A kivándorolt férfiak száma 4273, a nők száma 3032, a 15 éven aluli gyermekek száma ebből 1271 volt. Hasonlóképpen nagyon érdekes a tavalyi visszavándorlási statisztika is.

Az 1930. június 30-ig repatriált román állampolgárok száma 1742 volt, 78 lélekkel több, mint 1929. első felében.

Nemzetiségi megoszlás szerint a visszavándoroltak közül a legfőbbben németek voltak, a kiknek a száma 481 volt, vagyis 27 százaléka, második helyen vannak a románok, 303 lélekkel (17 százaléka), harmadik helyen a magya-

Megkezdődött már a verés is...

Brassó, február 27.

Az ujnócok bevonultak. A kiképzés megkezdődött...

És megkezdődött a kiképzés legelső csököze: a verés.

Erről beszél az alábbi szomorú levél, amely a messzi regáti városból, Buzeuból érkezett haza, a Székelyföldre. Közljük a levél sorait, hogy valamelyik derék honatya becsületére váro interpellációt csinálhasson belőle. És megnevezzük a csapattestet is pontosan, hátha a hadügyi minisztérium nemcsak ígéri, hanem meg is indítja a vizsgálatot.

Első levele az egy szegény özvegyasszony katonafiának. Az özvegyasszony egyetlen kenyérkeresőjét veszítette el tulajdonképpen az ujnocban. Ime, így kezdődik a könnybe áztatott irás:

„Mikor eljöttem, azt mondtam, hogy fájni fog, ha megvernek. Hát bizony megkezdődött már a verés is.

sok van, de kérdőjelet nem tehetünk rájuk.

— És miért nem? Kérdőjelet a magyar parlamentárok.

— Mert nincs semmi alapunk, hogy az idő előtti kidobott magyar vasutasok nyugdíját fizetni tudnók.

*

Hegedűs Nándor képviselő, aki több ízben tárgyalta a Casa Muncii vezérigazgatójával, így fejezte be megdöbbentő nyilatkozatát:

— Szóval nem volt pénz, a magyar vasutasok nyugdíjának fizetésére, nem voltak meg a kellő alapok, hát nem kétségbeesítő felháborodás kell, hogy legyen rajtunk, ha most azt halljuk, hogy

az alapok nélkül álló, a pénztelen Casa Muncii pénztárából mégis ellehetelt volna hét és fél millió lejt.

Ugy történt a lopás, hogy azt majdnem egy évvel később fedezték fel. De a Casa Muncii-nál már hónapokkal ezelőtt is felfedeztek egy csunya panamát, amikor

közel husz milliót ingatlanban kezelték el.

A magyar vasutasok ezalatt meg ébren fordulhattak fel. A sikkasztó urak a zsebében a hét és félmillióval a kies Ázori szigetekről anziksz kártyákat írogat, volt kollégáinak, akik ezután bizonyára több kedvvel és nagyobb ambícióval fogják tovább nyuzni és gyötörni a magyar vasutasokat.

rok. 266 lélekkel (16 százaléka), negyedik helyen a zsidók 214 lélekkel (12 százaléka), ezután következnek a bulgárok, oroszok, ukránok, szerbek és mások, akik összesen a repatriáltak 28 százaléka teszik. Ezzel szemben 1929-ben a repatriált román állampolgárok száma 3064 volt, akik közül 913 román nemzetiségű, 620 német, 374 zsidó, 333 bulgár, 29 magyar, 249 ukrán, 136 orosz, 101 szerb, 2 görög és 16 más nemzetiségű. A visszavándorlási országok körülbelül ugyanazok, mint azelőtt a kivándorlás történetében.

Külön fejezet foglalkozik a Romániában telepített idegenekkel.

Az elmúlt év első hat hónapjában 4646 külföldi állampolgár vándorolt be az országba, 1225 emberrel kevesebb, mint 1929. első felében.

Az idegenbevándorlási visszaesést a munkaügyi minisztérium egyrészt azokkal a megszorított idegenellenőrzési rendszabályokkal magyarázza, amelyeket a belföldi munkások érdekeinek védelmére léptetett életbe, másrészt pedig a gazdasági válsággal, amely miatt a vállalatok nem vettek igénybe külföldi munkásokat. A bevándorlók közül 2896 bulgár, 715 osztrák, 257 cseh, 233 magyar a többi más állampolgárságú volt. A bulgárok főképpen szakképzett kertészek, az osztrákok nevelőszemélyzet és ipari szakmunkások, míg a romániai iparban alkalmazott szakmunkásoknak majdnem a fele Csehszlovákiából vándorolt be. A repatriált külföldi bevándorlók száma 1930. első felében 4185 volt, 1777-tel kevesebb, mint 1929. első felében.

De ennél is jobban sajnálom, hogy nem szabad az anyanyelvünkön írni. Mert nem szabad írni magyarul, hanem a lapot én lopva hozattam a párosból és lopva küldöm a postára is. No, gyon kérem, ne tessék elküldeni nekem azt a könyvet, mert úgy sem adnák ide, sőt minden magyar irást elégetnek s még bajom is lehet belőle...

Ime, tessék, itt van a megdöbbentő okmány, amivel kapcsolatban eláll a szavunk a nem tudunk magyarázatot találni a felmerülő kérdésekre. Hiszen lebel, az „idegen” nyelvű könyvek eltiltása valójában bizonyos propaganda iratoktól akarják megóvni a katonaságot. De, hogy a gyermek ne irhasson a maga nyelvén édesanyjának, csak akkor, ha parancsot szeg, ez már túl megy minden határon. És: „megkezdődött már a verés is...”

Hadügyi miniszter ur, tessék megmondani, vajon ilyen eszközökkel hogyan nevelhetnénk olyan katonákat a kisebbségi legényekből, hogy a ténylegesen menjenek vérczni, például az orosz frontra?

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

Brassó

Szombat, vasárnap és hétfőn a sok ezer ember által megszodált REMARQUE film

Nyugaton a helyzet változatlan

Szombaton, vasárnap és hétfőn délután 3-tól 5-ig is van a vidékiek részére előadás. Pénteken nagyjából kezdete miatt nincs előadás.

Pesti Heti.

írja: Miksa Imre

Mister Csontváz halálára...

Gyermekkorom édes barátja, Mister Skelett a múlt héten elhalálozott. Nem akarok pótolni, vagy előkelősködni, sem titokzatos lenni. Őszintén bevallom, hogy Mister Skelettet Schlésingernek hívták, amiből már mindent tudhat a nyájas olvasó.

Azonban ez nem számít semmit.

Rendes körülmények között természetesen nem lenne közömbös a névkerdes. Egy Rotschild és Bourbon herceg között ugyan nincs lényeges különbség, de viszont egy pesti Schlesinger és egy pofaakullás, hideg angol miszter között feltehetően van. Ha nem tömök az ember zsebébe milliót, akkor már a felekezete is súlyos létkérdésévé lehet.

Mister Skelett a legszegényebb fiókája volt a magyar fővárosnak. Ennek ellenére tökéletesen mindegy volt neki, hogy eredetileg Schlésingernek keresztelték. Ő ugyanis kikapcsolódott a társadalomból, lévén unikum azon a szomorú földarabon amelyet Európának neveznek. Eppen úgy kikapcsolódott, mint mondjuk a társadalmi körök, akikről senki sem tudja, hogy mi volt a pallásuk, ellenben mindenkinek tudja azt, hogy az odalukon össze voltak nőve. Vagy ahogyan kikapcsolódna a társadalomból az a szörnyzűlött, aki 3 fejű, 6 karral és 8 lábbal jönne a világra.

Schlésinger volt ugyanis az egyetlen európai csontvázművész.

En eredetileg egy ligeti mutatónyosbódében ismertem meg husz esztendővel ezelőtt. Schlésinger ebben a bódében mutogatta magát, illetve egy pállalkozó 1 korona 50 fillér napidíj ellenében ebben a bódében mutogatta őt.

A Schlésingerrel való ismeretség tüne-ményes erővel hatott rám. Sok sovány embert láttam már életben, de ohozzá hasonlót még csak álmodni sem tudtam. Képzeliem el egy emberi csontvázat, aki kiemelkedik koporsójából, elkezd sélni, beszélni, sőt énekelni.

Mert tudni kell, hogy Schlésingert nem csak mutogatták, hanem műsora is volt. Mikor a függöny felgördült, a csontvázember fekete uszónadrágban ott állott a színpadon és a tisztelt nagyközönség felé, örmesterektől lefelé 10 fillér, azaz 5 krajczár, elhárta rövid önéletrajzát.

— Nevem Schlesinger Jakab, Születtem 1885-ben Budapesten, Dob-utca tiz. — Anyám neve Schlésinger Mária, foglalkozása pandorkereskedő. Anyám neve Klopfer Szűz. Már kora ifjúságomban feltűnő soványságot árultam el, mely az évek folyamán még fokozódott úgy, hogy jelen pillanatban a földkerekség legszörnyűbb emberének vagyok tekinthető. Magasságom 191 centiméter, súlyom 35 kiló. Most pedig bemutatom Önöknek, nagyjedemű közönség, egy keleti táncot...

Ezzel néhány groteszk mozdulatot csinált. Felemelte hosszú lábait, kiterjesztette karjait, előrehajolt, hátrafordult, leguggolt. Mindez csak azt a célt szolgálta, hogy a közönség jól megnézhesse Schlésingert.

Rettenetes látvány volt.

Nem volt rajta sem hus, sem izom, csak csont és erre rátapadva a sárgás bőr. Még a haja is teljesen kihullott, egészen kopasz volt és koponyáján tisztán látszott a rostacsontnak és a falcsontnak a varrata. Az ekecsont, az orrcsont, az állkapocs igazi halálfejet mintáztak, bordái kiállottak, gerincoszlopa annyira kidudorodott, hogy gyűrűt lehetett volna ráhuzni, karja nem volt pastagabb, mint egy jókora japanna-szivar.

Elborzasztó volt, le sem írom, szinte fáj a Schlésingerért a szívem.

Táncolt és két fakó szemével, melyek hihetetlen mélyen tanyáztak a koponyatüreg mélyében, kétségbeesett szomorúsággal bámulta a nagyjedemű közönséget. Ő ugyanis tudta azt, hogy minden tánc egy napot vesz el az életéből s mentől soványabb lesz, mentől inkább csodálkoznak rajta, annál közelebb kerül a sírhoz.

Mert Schlésinger nem passzionátus so-vány volt, hanem egy beteg ember. Tudó-pász kinezta.

Műsorát dallal zárta be. Azt a kuplét énekelte, hogy újjé, a ligetben naccerű. Vékony kappanhangja volt mely minden

második szónál elfulladt. Igen jól lehetett mulatni rajta.

Mindenkinek akad az életében egy pillanata, amikor megcsinálhatná a karrierjét. Schlésingernek is volt.

Ez a pillanat az ő életében körülbelül 16 évvel ezelőtt következett be. Közvetlenül a háború előtt.

Egy élelmes pállalkozó ugyanis rájött arra, hogy Schlésinger tényleg a világ legszörnyűbb embere, nagy üzletet lehetne vele csinálni. De persze nem úgy, hogy a ligeti bódében lépjen föl, hanem kellő szervirozással. Ha a marhahúst nyersen lökik elé az utcán, akkor undorral félrerugod. Ha ellenben ezüsttárcán padmódra körítéssel, kompóttal, sápanyusággal libériás inas szolgálja föl, akkor csebtintesz utána az ujjadal.

Schlésingert tehát kimenták a ligeti forgalomból, majd két hónap múlva reklámirozni kezdték, hogy jön! jön! Mister Skelett! Jön! Jön! az angol világsszenzációt az orvosi csodal az élő csontváz! jön! jön!

Óriási összegeket fektettek be Schlésingerbe, élelmes pállalkozó csináltat-tak róla, 191 cm. magasságban, zöld alap-on, fekete trikóban.

S hogy a látma nagyobb legyen, elhata-rozták, hogy Bdapestre való megérkezését valami rendkívüli körülménnyel kötik össze. Csináltattak tehát egy nagy ládát szelelőlyukakkal, ebbe beleültették Schlésingert és Vácnál feladták ajjorsurinak.

Mikor a kelenföldi pályaudvaron kinkak a máhakovski Schlésinger fűtőjükné, keletti a ládában, így írt a szerző-dése.

A fűtőjő gyorsan azonnal napotlagra hozták. Schlésinger kimaszkodott a ládából és hibátlan angolossággal így szólt a bámulókhoz:

— I am Mister Skelett!

Azaz, hogy ő a csontvázművész.

Ez lett a veszte. Ugyanis Schlésingert előállították az állomásfőnökségre, hogy kihágási bírságot pessenek ki rája. A szolgálatos rendőrtiszt kitűnően tudott angolul és pállalkozott a tolmács szerepére.

— Hogy jutott arra az átkozott gondolatra, hogy ládában szállítsa magát Pestig Mister? — kérdezte az utastól persze angolul.

— Nem tudom, de az utastól persze angolul.

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

Amikor a tanító ur szerzői babérokra pályázik

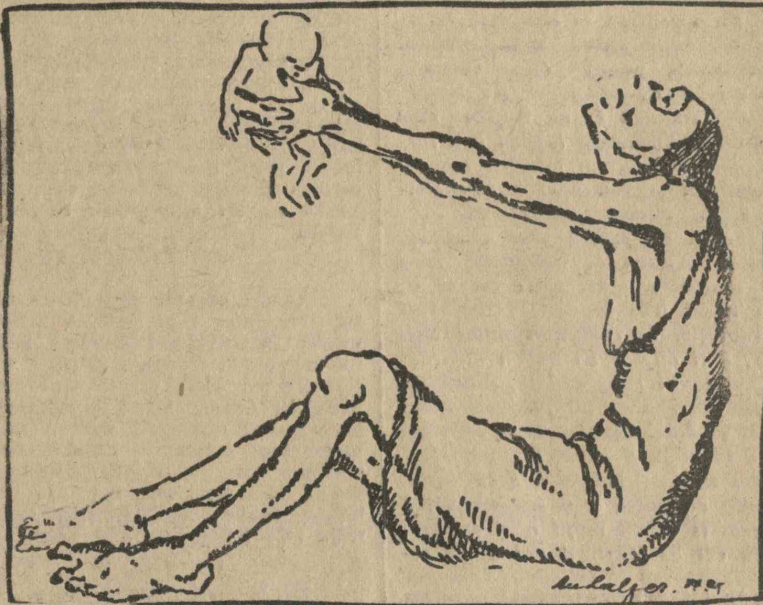
— I am Mister Skelett! — felelte a Schlésinger. Csak ezt a négy szót tudta angolul.

— Hajlandó uraságod a bírságot megfizetni?

— I am Mister Skelett! — hangzott a felelet.

Végül kiderült, hogy Schlésinger, csak magyarul beszél, de úgy is rosszul. Leleplezték. A lapok humoros cikkeket írtak róla, a plakátokat lekaparták a falakról.

Karrierje összeomlott. A pállalkozó ész-

szeszdta és kirugta. A ligetbe sem vették vissza, összállottak ellene a mutatónyosok, azt mondták, rongja a nagyjedemű közönség hangulatát.

Krajczár nélkül állott az utcán.

Hat hónappal ezelőtt találkoztam vele össze újból.

A véletlen sodort hozzája egy éjszakai ruzszián. Valahol Pest halarában, a legsötétebb külváros szélén kóborogtunk a deklitpekkel, amikor egy fészert tünt fel előttünk, melyben lámpa égett.

Ez volt a Schlésinger lakása.

A csontvázművész megházasodott és elvette a csontváznőt. Az asszony a földön feküdt és aludt. Mellette szipakolt a csontváz-csecsemő.

Sok drámát láttam világeletemben, de ilyen még soha. Mintha maga a Halál házasodott volna meg, olyan volt ez az éjszakai színjáték. Három csontváz egy kunyhóban, melyben nem volt még egy szék sem, csak egy árva petróleumlámpa.

Schlésinger ült a földön és tanult. Angolul. Azt mondták, tud már németül és franciául, most még megtanul angolul s aztán elmegy egy szállodába liftesnek vagy portásnak. A gyermekét akarja fölnevelni.

A gyermek úgy nézett ki, mint egy viaszbábu. Vékony bőrén áttetszettek a csontok, a vérkeringés, a szíve lüktetése.

A beszélgetésre az asszony felriadt ál-mából, azt hitte, valami jótékonyági intézet kiküldöttjei vagyunk, bánatos pillantással felemelte a földről csecsemőjét és felénk tartotta.

Azt akarta ezzel mondani, hogy naccs-gos uram, Isten látja lelketeket, menis-tek meg a Mister Skelett-nemzetségét.

A gyermek hat hónapig élt. December végén halt meg.

Schlésingert mély bánat marcangolta. Rohamosan fogyni kezdett s január végén már csak 30 kiló volt.

A titokzatos erő, mely 45 évig tartotta benne a lelket, megszűnt működni. Apati-kussá vált s akkor sem nyitotta föl sze-

mét amikor egy fekete kocsi elvitték mellőle a feleségét.

Nem szólt egy szót sem. Pedig tudott már angolul.

A múlt héten temették. Nyolcan kísértük ki. Négy hintólegény, azután Olga, a 180 kilós arisztokrata-lány. Signor Giacomo, a láncfűző csoda, Frau Schmidek, a szakállas zeneművész és én.

A koporsója 2 méter hosszú volt, de olyan keskeny hogy egyébként csak szállítható lett volna benne szállítani.

A 180 kilós Olga, aki 20 évvel ezelőtt a csontvázművészrel együtt lépett föl, sirt és így szólt:

— Szerbuc, Schlesinger!
Vele kihalt a Skelett-nemzetség!

llett. Csendesesen iddogainak. Beszélgeté-sükből kitűnik, hogy a vásáron jártak, el-adták a marhájukat. Ennek öröme szót az áldomás. Miután már jó sok pálinkát a garatjuk mögé eresztettek, hazaindul-nak. Utközben arra a kellemetlen felfe-dezésre jutnak, hogy a tehének árának el nem ivott részét ellopták tőlük. Ezt nem tehetne más, mint az Icig zsidó, a korcsmáros. Tanakodnak. Az egyik gaz-da azt javasolja, hogy tegyenek panaszt a jegyzőnél. De a másik letromfolja.

— Ahhoz ugyan hiába megyünk. Hi-szen az is zsidó. Nálunk minden hivatalt zsidók töltnek be.

Amint tanácstalanul állanak az utcán, hallani lehet, hogy egy nagyobb csoport közeledik, amely az antiszemita him-nuszt éneкли. Színváltozás. Megint a korcsma. Az Icig zsidó fia lélekszakadva berohan és jelenti, hogy az édesanyját bántalmazták az antiszemita tüntetők. Icig zsidó kiszalad az utcára, ahonnan nemsokára behallik segélykérő halál-hörgése. Azután megjelenik egy diák-sapkás csoport, amely énekszóval adja tudtul mindenkinek, hogy hálistennek megölték a zsidót, a többi kikérgették és most tiszta lett az ország. Függöny.

Az előadásban jelen volt közönség ka-cagott ezen a „humoros” jeleneten.

Azután felállott Olteanu Aurél görög-keleti lelkész és alaposan lehordta a diadalittas szerzőt.

liltakozott az ellen, hogy ilyen „kultur-előadásokkal” akarja nevelni az ifjúsá-got.

Most már csak arra vagyunk kíváncsi-ak, hogy mit szól a kolozsvári tanfel-ügyelőség a kendilónai tanító kultúr-munkájához?

István Bárdoss László

Jegyek a „Zetschriftenzentrale”-nál,
Brassó, Kolostor-utca 34. (Tel. 268.)
Rendező: G. ONGYERTH.

VAROS BORTON NELKOL

EGY ISMERT SZELHAMOS ARCKEPE.
Sokat mulatnak Drezdában egy histórián

MINISZTERELNÖK AJÁNDÉKNADRÁGJA.
Forbes újszeandai miniszterelnök, aki előző-
szerint Londonban tartózkodik, Új-Zealand lon-
doni főbiztos a egy nadrágot küldött ajándék-
ba, amely csak két shillingbe került. A főbiz-
tos a furcsa ajándék magyarázatakép elbeszél-
te, hogy a szóban forgó nadrágot Olaszország-
ban készítették az angolai Leedsba küldték és
a láca a szállítási költségeknek, a kétshilling-
es nagykereskedelmi áron adták el. Egy ilyen
nadrágnak Leedsben való elkészítése majd-
nem ennek az összegnek duplájába került. A
biztos ajándékával azt akarta megmutatni,
hogy még ha az angol gyárosokat kívánságuk
zerint behozatali vámmal is segítene, a
nadrág mégis csak két shillingbe kerülne.

DR. MANU MUSCEI

Karlstadt

gyógyszerárakban és drogériákban

KRITIKUR

11

emberek a postt

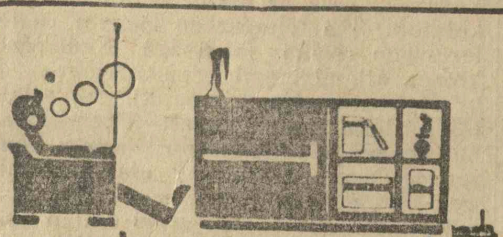
KOSZTOLANYI DEZSŐ.

100

ERDELYRESZI BUTORGYAR N1.

Marosvásárhely — Nagyszeben
BRASSÓ

Marcus 1

SZEKELY & RETI

BCU Cluj-Napoca.

Lupu doktor komoly bajokat jósol, ha nem távozik el a kormány

Lupu szerint befelelt a diktátoroknak

Bukarest, február 27.

Mert ha a maguk lapja támogatja a kormányt, akkor szóba sem állnak maguk.

Igy kezdődött az alábbi beszélgetés, a Lupu doktorral a kamara folyosóján. Ott sétált a kamara folyosóján, zsebre dugott kezekkel, mint egy beszélgetőtárs. Lupu doktor ádáz ellenzéki a jelenlegi parlamentnek. Ismét a parlamenti vészes összecsapás volt a kórusban ordító többségi képviselőkkel. Egy asztal, kiabált ordított, porzókolt. Ilyenkor egy szavát sem lehet éteni. A parlamenti gyorsírók doyenje egészen elcsúszott az izgatottan ordító, köpködő, szavaiba fulladt Lupu elé, hogy így beszéljen fel a Monitorul Oficial, tehát a diktátor részére a nagy politikus szavait. De miután sikerült tiszter egymásután felírni hogy: imbecil... imbecil... hülye... a szegény gyorsíró mintegy vesztett csata után kétségbeesetten tért vissza a helyére.

Lupu doktor így szokta levezetni a parlamenti csatát. Ilyen markáns kifejezésekkel, izgalmasan a padot verve, szinte befelelt a saját izgalmaiba. Teljesen átadva, dühösen otthagyja a parlamenti miniházat. Kijön a folyosóra és zsebre dugott kezekkel sétál.

Megnyugtattam Luput, hogy mi nem vagyunk kormányt támogató lap és kezdetét vette az alábbi beszélgetés: Először a kisebbségekről volt szó.

Lupu gúnyosan legyint a kezével.

— A kisebbségek? Most már nincsenek kisebbségek. Illetve most már mi, román pártok is kisebbségek lettünk. Most már nem létezik politikai kérdés. Ezentúl csak gazdasági problémák foglalkoztathatnak mindnyájunkat.

— A többi kérdések, melyek úgy égetnek valahá bennünket, mind eltűntek a horizontról és azt hiszem, hogy csak hosszú idő múlva kerülhetnek újra szónyegre.

— Össze kell fogni az ország minden lakójának. Az ajtók előtt a veszély, mely súlyosan fenyeget mindnyájunkat, román, magyar, szársz és a többi nemzetiségeket.

— Miben látja miniszter ur a fenyegető veszélyt? — kérdezzük.

— Többet termelünk, mint amennyit fogyasztani vagyunk képesek.

Amerika tudományos módszerekkel olyan produkció tömeget tudított a világra, melyet képtelen a fogyasztás felenni.

Ehhez járult még az oroszok gazdasági offenzívája. Vegye tudomásul, hogy

Romania ebben az évben fantasztikus veszteségeket szenvedett.

Csupán ebben az évben államvagyonunk hatvan milliárd lejelle csökkent.

Ha továbbra is ilyen tempóban haladunk előre, a sötétbe, még nagyobb és súlyosabb veszteségeket fog az állam vagyonszenvedni. Ez pedig tudja mit jelent? A társadalmi rendszer csődjét és a civilizáció teljes katasztrófáját.

Lupu doktort újra elfogja ugyanaz az izgalom, mely annyira jellemzi ezt a különös politikus, valahányszor beszélni kezd. Már újra kipirult az arca és már élénk gesztusok kísérik harsányon felcsattanó beszédjét. Ha nem hagyódtunk volna vissza a kamara egy elhagyott zugába, már bizonyosan a képviselők egész tömege állna körülöttünk.

— Csupán az ország összes erőinek összesítése mentheti meg az országot és ezt sürgetően és energikusan keresztül kell vinni.

Mindenekelőtt redukálni kell, a végtelenig redukálni az állami kiadásokat, meg kell végre teljesen szüntetni azt a bübös pazarlást és be kell vezetni végre a közéleti tisztaságot.

Az érem másik oldalán pedig egy új gazdasági tervet kell kidolgozni, fokozni kell a termelő munkát, mert hiszen ez az egyetlen módszer, hogy a fejlett amerikai termelőkkel felvehessük a harcot.

— És a Mironescu-kormány? —

Lupu doktor keserűen felkacag. Már teljesen a szőszéken érzi magát. Széles gesztusok kísérik minden szavát:

— A jelenlegi kormány tehetetlen és nem érti a módszert, hogy az országot ki lehessen vezetni a gazdasági kaoszsból. — Nemcsak, hogy tehetetlen, de — egyenesen katasztrófális veszélyt jelent az országra nézve, ha továbbra is a helyükön maradnak a jelenlegi miniszter urak.

„A diktatúrához diktátorra is szükség volna”

Napról-napra jobban nő a veszély, minden nappal, amennyivel továbbra is a helyén marad a kormány, annál nagyobb lehet majd a romok eltakarítani, minden nappal újabb és újabb százmilliók hullanak le az állami öngyönből.

Megint kacag, megint gesztikulál és megint szidja a kormányt:

— Ez a kormány olyan elhasznált, mint egy zsibvásári portéka. Hát van valaki, aki még hisz ebben a kormányban? Hát hol van ilyen politikus. Nevessége. Hiszen a kormány tagjai már régen önmagukban is csalatkoztak és már régen nem hisznek sajátmaguknak. Az a nagy tragédia, hogy nem tudják részanni magukat arra, hogy önmaguktól távozzanak. A parlament, melyet a kormány a saját képére alkotott, bizonyára nem fogja a miniszter urakat lemondásra kényszeríteni. A király csupa udvariasságból még nem mondatta le őket. Ez a /t jelentené, hogy nincs mód a kormány eltávolítására? De igenis van még egy faktor, mellyel számolni kell. És ez: a nép. Majd ha a nép fogja követelni a kormány eltávolítását, ez már nem fog olyan egyszerűen lefolyni. Ilyen esetekben a nép, a törvénem szokott udvariassá lenni... ez nem lesz olyan egyszerű kormányváltozás.

Lupu doktor nem fejezi be teljesen a gondolatmenetét. Csak a gesztusaiból, a csillogó szeméből olvashatjuk ki, hogy Lupu doktor mire céloz.

— És mi lesz azután?

— Azt kérdezi, hogy mi lesz azután, ha

Lejárt a diktatúrák korszaka

— Mi jöhet? — szótunk közbe. — A diktatúra.

Lupu doktor szinte a röptében kapja el ezt a szót: diktatúra. Már megint tüzel, öklözi, gyomrozza előre harcol a diktatúra gondolatával.

— Diktatúra? Romániában nyolcvan év óta alkotmányos és parlamentáris élet volt. A román néplelek sohasem fogadna el egy diktatúrát.

— De különben, miért beszélünk dik-

Vezérképviselő: VÉRTES VILMOS mérnök, ARAD

ezt a tehetetlen kormányt sikerül majd eltávolítani? Egy sereg kipróbált embernek kell átvenni az ország vezetését. — Olyan embereknek, akikben hisz az ország, akikben biznak, akik közös erővel kidolgozott program szerint, együttesen közös megértéssel kivezetik az ország szekerét a kátyuból.

Igenis, meg kell érteni az összes román politikai pártoknak és a kisebbségi pártoknak is, hogy csakis egy koncentrációs kormány az egyedüli megoldási lehetőség.

Mindenkinek jó hittel, igaz szívvel segíteni és dolgozni kell azon, hogy létrejöhessen egy koncentrációs kormány. — Mert ha ez a megoldás sem sikerül, akkor igazán nem tudom, hogy mi következik ezután. Nagy kaosz, fantasztikus összevisszaság, a jó Isten segítsen rajtunk.

irányítja minden gesztusát:

— Bármennyire is gondviselészert legyen is az állítólagos romániai diktátor, de mégis szüksége van egy sereg emberre, akik segítsenek neki, akik végrehajtják parancsait, akik hűségesen ott állanak a diktátor mellett. Tehát a diktátornak emberekre, megszervezett pártemberekre, tehát pártira van szüksége. De akkor miért nevezzük őt diktátornak? Pártfőnök az igazi neve.

— A diktátoroknak különben is befejezett. Gondoljon csak Spanyolországra. A spanyol példa nem jó reklám a diktátoroknak és

bárhon is próbálkoztak ilyen kétségbeesett kísérletekkel, mindenütt csak átmeneti jelenségnél tarthatta fenn magát.

Az ülésterem felől ismét hangos kiabálás zaja hallatszik. Lupu doktor szinte a mondat közepén abba hagyja a beszédét, mint egy vadászkutya, mely vadat szimatol, figyel a láma felé és azután minden bucsú nélkül, szó nélkül szaladva megindul az ülésterem felé. Egy veszekedés az ülésteremben és Lupu doktor ne legyen jelen a vitézi tornán?

Összeraktam a jegyzeteimet és amikor két perc múlva benéztem az ülésterembe, Lupu doktor kipirulva, izzadtan, haragosan köpködve — már az asztalverésnél tartott.

Farkas Aladár.

Másfélmilliárdjába kerül Romániának egyes régi adósságok elhanyagolása

A többi utódállam potomáron vásárolta össze a volt monarchia kölcsönkötvényeit, amelyekért nekünk évente 1 millió 700 ezer svájci frankot kell most 25 éven át fizetnünk

Bukarest, február 27.

A mostani kölcsöntárgyalások során Popovici pénzügyminiszternek bőven jutott alkalma, hogy megbűnhődjék az előző kormányok büneiért, amiért állandóan halogatták a külföldi kötelezettségek rendezését. Az 1929 évi stabilizációs kölcsön alkalmával is a külföldi bankárok rákényszerítették Romániát egyes tulságosan elhanyagolt tartozásainak elismerésére és rendezésére, de ezután is még jónéhány régi kölcsön maradt fűgőben és ez az oka annak, hogy például a romániai városok ma sem tudnak újabb kölcsönöket felvenni külföldön. Rendeteg nehézséget okoztak a rendezetlen tartozások a mostani kölcsöntárgyalásoknál, amelyek majdnem meg is hiúsultak emiatt.

Alig egyezett meg elég súlyos áldozatok árán Popovici miniszter az egyik csoporttal, amelynek valamilyen román kötvények vannak birtokában, azonnal jelentkezett egy másik, azután egy harmadik és így tovább.

A sok régi hitelező jelentkezése nemcsak azért drágította meg a kölcsönt, mert ezeknek most már konkrét garanciákat kellett adni a fizetésre, hanem azért is, mert annyi rendezetlen tartozás láttára a kölcsönt nyújtó bankok nagyobb rizikót láttak a Romániának nyújtandó kölcsönben és a kockázatot mindenkor jobban kellett megfizetni.

Nagyon érdekes ezzel kapcsolatban az a tőzsdei információ, amely szerint a bukaresti értéktőzsde évekkal előtti sürgette, hogy az állam szervezze meg a háború előtti kibocsátású járadékok kötvényeit és az osztrák-magyar monarchiától az utódállamok által átvállalt kötelezettségekből Romániára eső fizetések céljaira szükséges értékpapírokat.

A tőzsde informálva volt arról, hogy ugyanabban az időben folyt le az a nagy vásárlási akció, amelynek révén a csehek, osztrákok és lengyelek ugyyszólván potomáron vásárolták össze az értéktelenné tartott és könnyen hozzáférhető papírokat, mint például a magánvasutak, vízzabályozási vállalatok és más ilyen természetű intézmények békebeli kölcsöneinek részvényeit és kötvényeit. Később a jugoszláv kormány is megkezdte nagy tömegekben a fedezett vásárlásokat, de ekkor már jóval magasabb árat volt kénytelen fizetni a papírokat, miután azok megcsappantak a szabadforgalomban. Természetes, hogy

akkoriban Románia is könnyebben megszerezhetette volna a ráeső kötvénymennyiséget, mert fel is ajánlották neki, de az összes előző kormányok közömbösen viselkedtek ebben a nagyszámú kérdésben.

Ez a közömbösség súlyos millióiba került most Romániának, amennyiben a múlt héten írták alá Párisban azt az egyezményt, amelyben Románia kénytelen volt kötelezni magát arra, hogy a háború utáni osztrák-magyar tartozásokból ráeső 634 millió koronát 25 év alatt tartozik lefizetni. A fizetés 1932 január 1-től válik esedékessé és Románia évente 1 millió 700 ezer svájci frankot tartozik fizetni, ami 25 év alatt közel 15 milliárd lejre fog felmenni, holott

annak idején egész tartozását néhány millióval rendezni lehetett volna.

Mint ahogy azt a többi utódállam cselekedte. Mert az is kiderült a párisi meg egyezségről, hogy Csehszlovákia, Ausztria és Lengyelország teljesen fedezték a rájuk eső osztrák-magyar adósságrészt az összevásárlást és az érdekelt bankcsoportokhoz beszolgáltattott címletekkel.

Feltalálták a rádióírógépet

Newyork, február 27.

Szenzációs új találmányt mutattak be tegnap Detroitban. Steen Watson mérnök egy újfajta írógépet talált fel, amely megfelel egy rádióállomásnak. A szöveget, amit ezen az írógépen írnak, rádióhullámok bármilyen távolságra továbbítanak és kikopognak a rádiófelvételnek megfelelő ellenírógépen. Az amerikai mérnök szenzációs felfedezése pótolni fogja a postát, amennyiben a címzettnél azonnal látni engedi a részére a világ bármely táján írt szöveget. A nationgraphnak elnevezett új írógép ezerkétszáz betűt továbbít percenként.

Szent Flórián, a tűzoltók védőszentje nem hagyja a druszáját

Ugy tudjuk, hogy Szent Flórián a tűzoltók védőszentje s valószínűleg ennek tulajdonítható, ha Lujai Cornél dr., aradi főpolgármester minden áron Chera Flórián polgármesteri titkárt akarja kineveztetni az aradi tűzoltók főparancsnokának. A tűzoltók védőszentjének druszáját a nyilvános pályázat mellőzésével nevezte ki tűzoltófőparancsnoknak s úgy látszik, hogy Lujai főpolgármesternek nagyon a szívén fekszik az ügy, mert, amint az alábbiakból kitűnik, fűtülül arra a döntésre, amelyben a bányászati tartományi főnökség revíziós bizottsága Chera Flórián kinevezését megsemmisítette.

Tegnap délután Arad város tanácsa ülést tartott s azon a tűzoltófőparancsnoki állás betöltése körül elkövetett szabálytalanságok miatt Paretz Béla dr., magyarpárti tanácsag interpellációt intézett Lujai főpolgármesterhez. Lujai azonnal felelt az interpellációra:

— Új pályázat kiírása teljesen felesleges. Ez 60 napi késedelmet jelent, viszont Chera Flórián 60 nap alatt megszerzi azokat az ismereteket, amelyeket a tűzoltófőparancsnoknak tudnia kell.

Arad közönsége tehát csinálhat azt, amit akar. Chera ur lesz a tűzoltófőparancsnok, akár ki meglátja. Na ja. Akinek Szent Flórián és Lujai-Szent Kornél a patrónusa, azt az Isten is tűzoltófőparancsnoknak teremtettem!

Moszkva nincs megelégedve a vörös nappal

Május elsején kell jóvátenniük a kommunis-
táknak a szerdai kudarcot

Koonó, február 27.

Moszkvából kapott jelentések szerint a
kommunista internacionálé körében

a szerdai vörös nap sikertelensége nagy
csalódást okozott.

Különösen a német kommunista párttal
elégedetlenek, mert ez szerintük hatalmas
ereje és a kedvező hangulat ellenére nem
aknázták ki a helyzetet. A munkanélküli-
ség sehol sem olyan nagy és borzalmas,
mint Németországban, a tömegek általános
magatartása forradalmias, a kommunis-
ták mégsem tudták szélesebb harcokba
vezetni a baloldali munkásságot.

A vörös nap megítélésével és bírálatá-
val kapcsolatban a kommunista interna-
cionálé most nyomtatékosan felhívja szék-
ciót, hogy a május elseji tüntetéseket
alaposabban készítsék elő a sokkal te-

gyék jóvá a szerdai kudarcot, amelyet fő-
leg a tömegek részvételének okozott.

NAGY KOMMUNISTA SZER-
VEZKEDÉST LEPELTÉK LE
BULGÁRIÁBAN.

A rendőrség — amint Szófiából jelen-
tük — egész Észak-Bulgáriát behálózó,
nagy szabású titkos kommunista szervez-
kedést leplezett le, miután egy teljes hó-
napon át fáradhatatlanul nyomozta az
ügyet. A napokban számos helységben
mintegy 150 letartóztatás fogantatott
és még további letartóztatások vár-
hatók.

A szervezkedésben főképpen intellek-
tuálisok: ügyvédek, tanárok és orvosok
vettek részt, ami egyébként nem feltűnő,
mert Bulgáriában az értelmiség jelenté-
keny része évtizedek óta mindig baloldali
gondolkodású volt.

Az újságírói szabadjegy-érem másik oldala

Brassó, február 27.

Lapunk legutóbbi számában részletesen be-
számoltunk arról a mélyreható megdöbben-
tő eseményről, amely Tilea és Marinescu ál-
lamtitkár urak részéről, illetve rajtuk ke-
resztül a nemzeti-parasztpárti kormány ré-
széről, a kisebbségi magyar sajtó munkásait
érte. Pofoncsapás volt ez, olyan megszé-
nyítő pofoncsapás, ami egyformán érte azokat,
akiket Tilea és Marinescu urak méltónak ta-
láltak az újságírói szabadjegyre és azokat,
akiket feketelistára alapuló megbízhatatlanság
látszatával martalékká dobták a román köz-
vélemény elé.

Tilea és Marinescu urak kezére adta ezt
a pofoncsapást a nemzeti-parasztpárti kor-
mány. Ezt irtuk meg a tegnapi Ám van en-
nek a sötét ügynek egy másik oldala is. És
ez a másik oldal: hogyan fogadta ezt az ar-
culcsapást a kisebbségi Újságírószervezet?

Mi, a kisebbségi Újságírószervezet brassói
csoportja, nem hallgathatjuk el mélyreható és
fájdalmas, sőt több tekintetben szégyenkező
felháborodásunkat akkor, amikor leszöge-
zük azt, hogy elkeseredett harcunk ellenére
kerültünk a mai felszeg, szármalmas és szo-
moru helyzetünkbe azzal az újságírószerve-
zettel szemben, amelyért eddig készek vol-
tunk a legmesszebbmenő áldozatokra is. Ám
most már, a történetek után, nem tehetünk
egyebet, minthogy a magunk és a kisebbségi
újságírási meggyalazott presztízse érdekében
a magyar közvélemény előtt is kijelentjük,
hogy nem tudunk, mert nem szabad közössi-
get állalnunk tovább azzal az újságírószerve-
zettel, amely a maga méltóságának megta-
gadásával, a néhány megbélyegző formák
között kapott szabadjegy fölötti örvendezé-
sében, megelégedett arról a kikerülhetel-
len kötelességről, amelynek teljesítését az
erdélyi magyar kisebbség jogosan elvárhatta
volna tőle s eltakarva bal kezével a kapott
pofon nyomait, jobbát kinyújtotta az aján-
dék után.

Kényszerítő szükségét látjuk annak,
hogy az idáig igazán impozáns lendülettel
dolgozó kisebbségi újságírótestület ez első és
nagyon-nagyon szomorú eltévelyedését a ma-
ga egész valójában a közvélemény elé tár-
juk, mert nekünk nem lehet más bíránk,
mint az a közönség, amelyért nap-nap után
dolgozunk.

Íme: így történt, ami történt.

Arra az első híre, hogy a jegyek kiosztá-
sánál Marinescu belügyminiszteri államtitkár
közbelépésére sziguranacsment pontok érvénye-
sültek, egyetemes felháborodás fogta el a
kisebbségi újságírókat, amint ez természet-
es is volt. Az ügyvezető alelnök utasítására
minden csoport elküldte a maga kiküldöttjét
Bukarestbe, egyrészt, hogy utánajárjanak a
hir valódiságának, másrészt, hogy erőlyesen
tilakozzanak, ha a hír valóban igaz s adott
esetben dokumentálisan utasítsák vissza Ma-
rinescu teljesen törvénytelen, becstelensé-
sítő és a kormányt is bemocskoló álláspontját. Ma-
rinescu belügyi államtitkár az újságírók kül-
döttsége előtt személyesen jelentette ki, hogy
a fekete listáról szóló hír igaz. Ő maga volt
az, aki az adminisztrációs és a rendőrségi kö-
zegek jelentésére az Újságírószervezettel fel-
terjesztett listából a hivatásos újságírók nagy
többségét kigyomláta.

A helyzet tehát világos volt, félreértésekről
nem lehetett szó. A kapott nyilatkozat után
a kiküldött újságírók összeültek s elhatáro-
zták, hogy magánál Mironescu miniszterelnök-
nél keresnek elégtételt. Az értekezlet a brassói
csoport indítványára azt is kimondotta,
hogy amennyiben elégtételt az újságírótestü-
let Mironescutól sem kapva, úgy nem kér a
kormánytól megtiszteltetésből, nem tűri azokat
a kartársaknak a magyar közvélemény
előtti kipellengérezését, akiket Marinescu a
maga szemponyjából alkalmasnak ítél a jegy-
re s testületileg visszaadja a kapott jegyeket
is.

Másnap új küldöttség kereste fel a kama-
rában a miniszterelnököt. A küldöttség át-
nyújtotta az Újságírószervezet memorandum-
ját, amelyben bejelentette a határozatot,
kérte a jegyköztengens felemelését s azt,
hogy amennyiben a jegyre jogosultak közül
mindenki nem kaphat jegyet a kiadandó je-
gyek korlátozott száma miatt, úgy ne a bel-
ügyi államtitkár, hanem az Újságírószerve-

zet jelölje ki azokat, akiknek a jegyre újság-
írói missziójuk teljesítése közben elősorban
van szükségük.

Mironescu miniszterelnök meghallgatta a
küldöttséget, maga is felháborodott a fekete-
lista szerepeltetésén és orposlást ígért.

Mironescu teljesítette ígértét. Másnap a
jegykiosztó bizottság igazolta az Újságíró-
szervezet új delegátusait, minthogy azonban
már utolsó ülését tartotta, háromtagu bizott-
ságot küldött ki, hogy a magyar újságírók
ügyét pótlólag ez intézze el, figyelembe véve
a Szervezet elnöki tanácsának előterjesztését.
A háromtagu bizottság tagja Milea, a Lupta
szerkesztője, Marinescu belügyi államtitkár
és Filotti sajtófőnök volt.

Most már csak az volt hátra, hogy a Szer-
vezet elnöki tanácsa összeüljön s maga je-
lölje ki embereit az előirányzott harminc
jegyre. Ám ez nem történt meg. Ellenben az
előtér, hogy a csoportok hivatalos értesítést
kaptak az ügyvezetőtől, amely szerint a jegy-
osztást február 15-ével lezárták, maradt a fe-
ketelistás alapon létrejött névsor, ezt az el-
nökség tudomásul vette s felszólította azokat,
akik kaptak jegyet, hogy jelentkezzenek je-
gyeik felvételére. Akkor történt ez, amikor a
kérdések jegyeit még nem osztogatták, hi-
szén a háromtagu bizottság várta a Szer-
vezet előterjesztését.

Ilyen körülmények között következhetett
be aztán ennek a megdöbbentő történetnek a
legsötétebb fejezete. Tilea és Marinescu urak
újra akcióbá léptek. Megkezdődött a legsze-
gyenteljesebb koldulás és kijárás, holott az
Újságírószervezet kongresszusi határozatát
tiltott el minden megánakációt. Vigasztalásul
csak annyit mondhatunk, hogy a szabadjegy
után koldulók közül kevés volt igazi szerve-
zett újságíró. A többség azok közül került ki,
akikkel a hivatásos újságírók nem óhajtot-
tak eddig sem közösséget vállalni. Tilea ur
azonban vállalta a közösséget, ő adott, so-
ronkívül is, olyanoknak is, akiknek az újság-
íráshoz semmi közük nincs.

Igy alakult ki az a lista, amit a tegnapi le-
közlöttünk.

★

És most fölmerülhet a kérdés, hogy miért
irtuk meg mindezeket, miért nem tekintet-
tük szigorúan belső ügyünknek, mindenki
előtt eltitkolandó szígyenteljes sebnak?

Megmondjuk azt is. Azért mert néhány év
óta egyre förtelmesebbé válik ez a jegyosz-
tás, egyre inkább kiöli a sajtó munkásaitól
az önértéket, egyre inkább hasonlít a szin-
házi koncessziókért folytatott százszor elítélt,
tőlünk is elítélt, undorító tülekedéshez. Bi-
zonyos, hogy a jegykiosztás rendszere hibás,
a kormánytényezők a hibások azok, akik
évről-évre hajlottak a kézcsofokrajáról koldu-
sok és kijárók rábeszélésére. Ezt a rendszert
akartuk megszüntetni az egyéni kijárások le-
tiltásával. Sajnáljuk, hogy a Szervezet nem
bizonyított olyan erősnek, amilyennek lennie
kellett volna. A mi türelmünknek vége sza-
kad.

Nem vállalhatjuk tovább újságíróknak a
kolduló kijárókat, nem vállalhatjuk a fekete
és fehérlistás rendszert és nem vállalhatjuk
azokat, akik szerte az országban az újság-
írói szabadjegy révén játszik ki magukat új-
ságíróknak, szígyent hozva ezzel úgy ránk,
mint a román újságírógárdára. Ha Tilea és
Marinescu nevezik ki a kisebbségi újságíró-
kat, úgy nekünk kartársainkkal és a magyar
olvasóközönséggel szembeni kötelességünk til-
lakozni az ellen, hogy bárhol és bárkor ösz-
szetévesszenek bennünk ezzel a kijárók-
kal.

S végezetül: vállalni kívánjuk föllépésünk
további konzekvenciáit is. Ezennel bejelent-
jük, hogy testületileg kilépünk abból az Új-
ságírószervezetből, amely gyengének bizo-
nyult, nem tudva megvédeni a maga és tag-
jai méltóságát. Mi nem vagyunk hajlandók
eltérni a Marinescutól és Tileától kapott po-
font. Jegy nélkül ugyan, de megindítjuk an-
nak az Újságírószervezetnek a megalakításá-
ra irányuló akciót, amelyben csak fegyelme-
zett, önértékes és valóban újságírással fog-
lalkozó egyének lehetnek tagok s amelynek
lesz ereje ahoz, hogy presztízst úgy a szí-
gyancával és kormányval, mint saját tag-
jaival szemben megvédje.

A „BRASSÓI LAPOK”
szerkesztősége.

Ditróba költözik a gyer- gyói főszoigabiróság

Gyergyószentmiklós, február 27

Addig tanácskozott Gyergyószentmik-
lós város, a megye s a gyergyói nyolc
község a gyergyói járási főszoigabiró-
ság lakbérének előteremtésén, amíg Ditró
község sürgősen tanácsulást hívott
össze s határozott.

Határozta pedig a február 20-án meg-
tartott tanácsulésen — melyen részt
vett a megyei állandó választmány kép-
viselőtében Liebl Ede bankigazgató is —
egyhangulag s szőszint a következőt:

— A községi tanács a legnagyobb
örömmel veszi tudomásul, hogy a gyer-
gyói járás székhelyét Gyergyószentmik-
lósról Ditróba költöztetik át. Ditró nagy-
község kötelezi magát, hogy a főszoigabiró-
bírói hivatalnak megfelelő ingyen la-
kást ad; intézkedéseket tesz egyben az-
iránt, hogy Ditró község 1931. évi költ-
ségeit harminc ezer lei vételessé

Kérjen mindenütt

KRAYER

cipőkrémet

fel a főszoigabiró és szőigabiró lakás
költőseinek fedezésére.

Ditró tanácsulésen résztvett Cotta
lamon, a járás főszoigabirója is, aki az
egyhanguan lelkes határozatot tudomá-
sul vette.

Eddig rendben lenne ennek a vita-
kérdésnek elintézése s Ditró község el-
határozásáért pálmát érdemel. Csak-
hogy?

Gyergyószentmiklósban viták erde-
ke, hogy továbbra is járási székhely ma-
radjon.

A test és a lélek egészsége mindennél fontosabb!

EZEK A KÖNYVEK EZT SZOLGALJAK!

A nyers diéta, mint természetes gyógytényező.

Írta: Dr. Bucsanvi Gyula, főorvos. (A tartalomjegyzékéből: A nyerskoszt lényege. —
A nyers diéta tudományos kritikája. — A nyerskoszt ellenvetése. — Gyümölcs-
kurák. — Milyen táplálékok használhatók a nyers diétánál? — Nyerskoszt
szakácskönyv.)
Ára 102 lej

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

Írta: Dr. Káldor Miklós. (Napaink mindenkit megkísértesz a legaktuálisabb problémák
a leghosszabb és leghatékonyabb orvos tollából, könnyen érthető, világos
stílusban.)
Ára 102 lej

A diétás konyha technikája.

Írta: Dr. Soos Aladár, egyetemi tanár. (Mit és hogyan főzzünk azoknak, akik
bármilyen oknál fogva különös figyelemmel kell legyenek a jó táplálékra és
annak speciális megválasztására? Erre tanít meg ez a kitűnő orvosi szaka-
cskönyv.)
Ára 231 lej

Az önelgyelmezés művészete.

Írta: Prof. Dr. Baudouin, a genai egyetem tanára.
Ára 109 lej

Egészség és önelgyelmezés. (Coutézmus.)

Írta: Coué Emil.
Ára 115 lej

Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak.

Írta: Dr. Földes Lajos főorvos. (A legfontosabb tudnivalók a terhesség és gyer-
mekágy idejére, továbbá a csecsemők táplálásáról, apóiasáról és gondozásáról.)
Ára 102 lej

Üzenet az anyáknak.

Írta: Dr. W. Stekel, egyet. tanár, világhírű bécsi ideggyógyász. (A modern me-
velés nélkülözhetetlen útmutatója minden szülő és minden nevelő számára, 3
kötetben. Minden egyes kötet befejezett egész és külön-külön is kapható.)
I. rész: Kisgyermekkor (2 éves korig)
II. rész: Óvodáskor és első iskolázás
III. rész: Serdülőkor és az érettség kora
Ára 90 lej
Ára 20 lej
Ára 130 lej

A teljes mű, 3 kötet egyenként megrendelve 34 lej, portómentesen.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Daniel, orvos. Az összes sportok orvosi vonatkozásait tárgyaló
gazdagon illusztrált hatalmas munka.
Ára 231 lej

A hipnózis helye és alkalmazása a modern gyógyászatban.

Írta: Dr. Völgyesi Ferenc főorvos.
Ára 150 lej

Hogyan éljen a szívbajos ember?

Írta: Dr. Bodon Károly, egyetemi tanár.
Ára 88 lej

A gyermekek erkölcsi hibái és erkölcsi betegségei.

Kézikönyv pedagógusok, gyermekbírók, egyetemenorvosok és a művelt szülő-
számára. Írta: Dr. Kármán Elemer, a magyar Kriminálpedagógiai intézet igaz-
gatója.
Ára 36 lej

Alkoholizmus és alkoholizmus.

Írta: Dr. Donath Gyula, egyetemi tanár.
Ára 54 lej

Egészségügyi csecsemő-, gyermek- és anyavédelem.

Írta: Dr. Torday Ferenc, egyetemi tanár, a budapesti gyermekmenhely főorvosa.
Ára 80 lej

Az impotenciáról.

Írta: Dr. Decsi Imre, kórházi főorvos.
Ára 54 lej

A reumás bajok házi kezelése.

Népszerű, könnyen érthető tanácsadó reumás betegek és ápolók számára, a beteg otthoni
kezeléséről és életmódjáról. Írta: Dr. Engländer Árpád.
Ára 81 lej

A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása diétás kezeléssel.

Írta: Dr. Müller Vilmos, kórházi igazgató-főorvos. Ez a kitűnő könyv hivatva van
megmutatni a gyógyulás útját a betegnek és a megbetegedést megelőzőnek új
és módját a tuberkulózisra hajlamosnak.
Ára 102 lej

Mamák könyve.

Írta: Dr. Torday Ferenc, főorvos.
Ára kötve 183 lej

Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok.

Írta: Dr. Kármán Samu.
Ára 115 lej

Megrendeléseket 100 lejen alul csak az összeg és 10 lej portó elő-
zetes beküldése ellenében intézünk el 100 lejen felüli utánvétellel is
szállítjuk, 20 lej portóköltséggel. 300 lejen felüli megrendeléseknél
a szállítás teljesen portómentes.

Brassói Lapok Könyvosztálya

Közgazdasági Lapok

Kimondották a sztrájkot a bukaresti Lemaitre-gyár munkásai

A négyszáz — kenyér nélkül maradt munkás legnagyobb része — magyar!

Bukarest, február 27.

A bukaresti Lemaitre-féle mozdony-gyár igazgatósága az elmúlt szombaton közölte a munkásaival, hogy a béreket február hó 26-tól kezdve tíz százalékkal leszállítja. A gyár igazgatósága csak általánosságban nevezi a bérleszállítást tíz százaléknak. A valóságban a bérleszállítás sokszorosan nagyobb. Így a napszámok 13 lejre órabéréből 3 lejre, a legmagasabb órabéréből 28 lejre egyezésként 5 lejre, másoknál egészen 10 lejig menő bérredukciót hajtott végre a gyár, ami ténylegesen nem tíz százalékos, hanem harmincnél is többet tesz ki. A bérredukciót egyforma következetességgel hajtották végre még olyan munkásoknál is, akik har-

mincöt-negyven esztendeje dolgoznak a gyár műhelyeiben.

A munkások, kiküldöttük után, nyomban tárgyalásokat akartak kezdeni a gyár vezetésével, azonban ez nem sikerült, miután az igazgatóság nem volt hajlandó a tárgyalásokat megkezdeni.

A munkások erre elhatározták, hogy addig, amíg a gyár igazgatósága nem veszi fel a tárgyalást velük, nem kezdik meg a munkát és sztrájkba lépnek.

A sztrájk folytán most négyszáz munkás maradt kenyér nélkül, akiknek egy tekintélyes része magyar. A gyár munkásai kivétel nélkül régóta vannak alkalmazásban, miután a legfiatalabb munkás is leglább két esztendeje áll munkában.

A 60 százalékos kvótára sincs már fedezet a temesvári Hermes-banknál

Ujabb egyezkedési ajánlatot tett a hitelezőknek a felszámolóbizottság

Temesvár, február 27.

A kényszergyezeget alatt álló temesvári Hermes Bank és Kereskedelmi Rt. felszámolóbizottsága most készítette el újabb jelentését, amelyből kitűnik, hogy az intézet az eredetileg felajánlott 60 százalékos kvótát sem tudja kifizetni, mert a vagyon egyrészt megették az adminisztrációs költségek. A bank még kifizetetlen tartozása a jelen pillanatban 13 millió 655 ezer lej tesz ki, amelynek fedezetére 4 millió lej készpénz, továbbá az igazgatósági tagok által fizetendő 2 millió, a bank tulajdonát képező bérház és a még ezután behajtandó követelések szolgálnának. Csak-hogy ezután a jelentés azonnal siet megállapítani, hogy

a küllendősegek behajtása nagyon bizonytalan, az igazgatósági tagok által fizetendő kétféle lejnek egy részét pe-

dig a felszámolóbizottság költségén emésztették fel és így a hitelezők igényeinek fedezetére egyedül a bérház maradt.

A felszámolóbizottság ajánlja a hitelezőknek, hogy fogadják el az egyezési kvóta fedezésére a bérházat, amelynek értéke ellenében részjegyeket bocsátának ki és minden hitelező a követelése nagyságának arányában kapna megfelelő számú részjegyet. Ezen a réven a hitelezők állítólag megkapnák a kvóta nagyobbik részét, míg

a fennmaradó részt a házbérjővedelemből kaphán meg azután.

A kezelést a jelentés szerint az egyik temesvári bank hajlandó vállalni és így, ha a hitelezők hozzájárulnak az egyezési módosításához, akkor a Hermes Bank likvidálása tovább fog folyni, ellenkező esetben a csődkérés következik.

A rizs drámája

Évente 105 millió lejt harácsolnak össze a vámvédellemmel a romániai rizshántoló- és fényező-üzemek
30 lej előállítási költség — 330 lej eladási ár

Bukarest, február 27.

A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének tegnapi igazgatósági ülésén szóba került a kormány által kezdeményezett árleszállítási akció kérdése. Ennek kapcsán Aurél Brediceanu, a bukaresti kereskedő-élet egyik kimagasló egyénisége, feltűnést keltő beszédben rántotta le a leplet az élősdiparok garázdálkodásairól, amelyek a vám-protekciónizmus biztos bástyája mögül úgy az államot, mint a megrokkant fogyasztókat milliók erejéig károsítják meg.

A felszólaló egyszerű példaként a romániai „rizshántoló ipart” hozta fel és bebizonnyította, hogy

ezek az ugynevezett „rizs-művek” évenként átlag százöt millió lejt harácsolnak össze.

A helyzet ezeknél az üzemeknél a következő:

A vámtarifa összeállítását, lehet, hogy tévedésből vagy talán bizonyos érdekektől vezettetve a teljesen tisztított és minden további nélkül forgalomba hozható rizs száz kilogrammonkénti behozatali vámját 360 lejben állapították meg. Ugyanakkor a többi rizsfajtákat pedig, „nyers” rizs elnevezés alatt, 100 kilo-

grammonként 8 lejes minimális behozatali vámmal engedik be az országba.

Ezt a nyolc lejes vámtarifát azért alapították meg ilyen alacsony nívón, hogy a belföldön feldolgozott rizsmennyiség felvehesse a versenyt a külföldi készen behozott rizsszel. Ezzel akarta biztosítani az állam a belföldi rizsfeldolgozó üzemek rentabilitását.

A vámtarifa alkalmazásánál azonban kiderült, hogy ebben a formában nem történt iparpártolás, hanem az illetékes hatóságok egy parazitaiparnak nyitották meg a leglágabb működési lehetőséget. Tudvalevőleg kétféle rizs van: az ugynevezett „cargo”-rizs, amely a téhántolt, de még nem fényezett rizsnek félgártmánya, továbbá a „paddy” a mely még hántolatlan rizst jelent.

Ezek a rizsfeldolgozó üzemek, a vámtarifa kétértelmű intézkedésére hivatkozva, ki tudták maguknak járni azt, hogy

a „félig” feldolgozott cargo-rizset ugyanolyan elvámolásban részesítsék, mint a hántolatlan paddyt, vagyis száz kilogrammonként nyolc lejre fizetik és tük egyformán.

A valószággal vámentesen behozott föl-

gyártmánya miatt továbbra is megmarad, miután nem tesznek egyebet, mint hogy a legkezdetelegesebb eszközökkel, szitákkal és kelesztőkezeléssel fénycsiszítják és ugyanolyan áron adják el a piacon, mint ha 360 lejes vámtarifával sújtott, tehát a rizs értékének hatvan százalékát kitévő takszával megdrágított, külföldön tisztított és tökéletesített import-rizs lett volna. A fényezési költségük nem több harminc lejnél. Ilyenformán tehát ezek a gyárak és rizsfeldolgozók, a törvény és a vámtarifa kijáratával, métermázsanként 330 lejre kereknek. Hozzávetőleges kimutatás szerint Románia évente átlagosan 30 millió kilogramm, feldolgozatlan rizsnek bedíltított cargo-rizst importál, amiből kiemelhető, hogy

ezek a gyárak évente, megerőltetés nélkül, közel 105 millió lejjel károsítják meg az államot anélkül, hogy a fogyasztók előnyére, az a minimális termelési költséggel „finomított” rizs olcsóbban árusítanák.

A romániai rizsfeldolgozó és hántoló gyárak nagyobb prémiumot helyeznek kifizetésbe a kereskedőknek, valószággal megszálítják a piacot és teljesen kizárják a külföldön feldolgozott rizs behozatalát az országból.

Ezt a parazita-iparok annalesében páratlanul álló rablást Manoilescu miniszter tudomására hozták, aki megígérte, hogy amennyiben lehetséges, a rizs árát is le fogja szállítani.

Amennyiben lehetséges...

AAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAA

Rio Közgazdasági Hírek

A Dem Huelbank, amely tudósítások kényszergyezegetet kért, március másodikán rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az összes igazgatósági tagok időközben történi lemondásait fogják elfogadni. Ugyanakkor sor kerül az új igazgatósági tagjainak megválasztására is.

A minisztertanács felhívogozott a Natos-féle Sonometan (Societatea Nationala de Gaz Metan) január 27-iki igazgatósági ülésének azt a határozatát, amely szerint a vállalat delegátusokat akart kiküldeni az UEG. budapesti igazgatóságába. Ugy látszik, a kormány újabb csatát nyit a liberális érdekeltségű földgázárörökösök ellen.

A romániai palacküveggyárak között régóta húzódó kartellárgyalásokkal összefüggésben jelentettük hogy Bárn Albert marosvásárhelyi nagyparvus üzemébe akarja helyezni régi üveggyárát. Ez most már rövidesen meg is történik, miután a marosvásárhelyi gyárnak sikerült megállapodnia az egyik külföldi üveggyári koncernnel vállalatának átszervezéséről. Ugy hírlik, hogy a marosvásárhelyi üveggyár legkésőbb májusban megkezdí a termelést. Ezzel kapcsolatban kiegészítésként még azt is közölhetjük, hogy a táblaüveggyáraknak sem sikerült megkötni a kartellt és így a régebbi árverseny újra kiélesedett. Ennek következtében a táblaüveg négyzetméterre egy év alatt 10 lejről 36 lejre esett vissza. Mennyit keréhttek a gyárak a 105 lejes üvegen, ha most ugyanazt 69 lejjel olcsóbban tudják adni?

Elmarad a brassói lakbértörk és boltbérilők március elsejei gyűlése. Közöltük, hogy a brassói lakás- és boltbérilők március elsejére nagygyűlést hívtak össze, hogy azon a bérlek leszállítását követeljék. Értesülésünk szerint ez a gyűlés elmarad, miután a bérilők és a tulajdonosok között tárgyalások vannak folyamatban és a később összehívandó nagygyűlés a tárgyalások eredményeit fogja már ismertetni.

Március 29-én tartják kongresszusukat a temetkezési vállalatok Brassóban. Végleges terminus szerint az ország temetkezési vállalatainak kiküldötti március 29-én tartják kongresszusukat Brassóban. A kongresszus színhelye a Kereskedelmi és Iparkamara díszterme lesz.

— **Időjelentés.** Budapesti táviratonként: A meteorológiai intézet jelentése szerint változókönyv idő várható havas esővel és lagypontkörűli hőmérséklettel. — Nem azonosok. Néhány nappal ezelőtti cikkben számoltunk be arról, hogy bizonyos Horovitz Ernő nevezetű álligynök a Bognár és Szántó cég nagyváradi lerakata állítólagos képviselőjeként galádul becsapott több háromszéki kiskereskedőt. Most levelet kaptunk a kolozsvári Bognár és Szántó cégtől, amelyben arról értesítenek bennünket, hogy a nevezett cégnek sohasem volt Szőnyi nevű utasója, aki a cikk szerint rendeléseket vett fel Háromszéken. Horovitz Ernő nem ismeri és a Temesvári Sváb Ipari és Kereskedelmi Bankkal sincs összeköttetésben. Cikkünk szerint ugyanis a nagyváradi lerakot erre a bankra ruházta át azoknak a tartozásoknak a behajtását, a miket Horovitz Ernő, az álligynök a kereskedőtől már megelőzőleg beinkasszálta. Kétségbeesve szögeztük le mi is, hogy a cikkben szereplő Bognár és Szántó cég nem azonos a kolozsvári hasonló nevű céggel. A cikkben a nagyváradi Bognár és Szántó borkereskedő cégről van szó, bár szűkegesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy mi se az egyik, se a másik céget nem vádoltuk, hiszen nem tehetjük felelőssé őket Horovitz álligynök garázdálkodásaiért. Ezzel kapcsolatban még egy kellemetlen névazonossággra kell rámutatnunk. Brassóban is él egy Horovitz Simon nevű kereskedő, akinek történetesen Horovitz Ernő nevű fia van. Szükségtelen talán hangsúlyoznunk, hogy a brassói Horovitz Simonnak és Ernőnek semmi köze nincs az ügyhöz és az oszloai származású Horovitzokhoz.

Ha hashajtóra van szükség, vegyen be este 2 szem piciny Artin dragét, reggelre onyha, biztos széke lesz.

— A Székelyudvarhelyi Református Egyházi Dalkör nagyszabású kultúrátélti rendez március 7-én. A figyelemre-mértő műsor a következő: 1. Prologus, mondja Csép Rózika. 2. Jelige. Veress „Dalunk”, éneklí a férfikar. Vezényel Benkő József karnagy. 3. Beszédet mond Jodál Gábor dr. főgondnok. 4. Bériot: Opus 100. Hegedű koncert, előadja: Peltzer Vilmos, szongorán kíséri Ferenczi Annuska. 5. M. Lévy Ilonka operaténé-kenő éneklí Puccini: Tosca imáját és Erkel: Magyar áriáját. Zongorán kíséri Tompa Lászlóné. 6. Farkas Imre: Hóval fedett sírok. Drámai részlet. Előadja: Keszler Albertné, Bardócz József és Rájk József. Rendezi: Lévai Lajos dr. Szünet. 7. Gounod: Faust Fantazia, előadja: a filharmonikus zenekar. 8. Tamási Áron iró felolvas. 9. M. Lévy Ilonka: Gounod Faust operából Ékszer ária. Dicszi: Tavaszi dal, szongorán kíséri Tompa Lászlóné. Kurucz: Piros róza. 10. A. Veress Margit tanárnő szaval. 11. Aprily—Révész: Március. Nagy vegyeskar. Vezényel: Benkő József karnagy. 12. Szép Ernő: Kávémérésben. Egyfelvonásos. Előadja: Kelemen Linuka, Nagy Judith. Felméry Jacika, Varró Vilma és Lévy Lajos dr.

— Vállalásos estély. A brassói református ifjúság 1931. március hó 1-én, vasárnap este 6 órakor a református templomban vállalásos estélyt rendez a következő sorrenddel: 1. Kezdetének: 200. 2. Biblia-olvasás. 3. Szaval: Végel Ilonka. 4. Énekelnek: Márton Irma és Jolán, orgonán kíséri: Adorjani Dezső. 5. Előadást tart: Szécsy Sándor református kereskedelmi iskolai tanár. 6. Zene: Csallós János. 7. Szaval: Farkas Sándor. 8. Énekel: Adorjani Dezső református kántortanító, orgonán kíséri Kloss Gabriella. 9. Áldás. 10. Ének: 200. — Mindenkit szívesen látunk. Belépti díj nincs. Pórszélyes adományokat köszönettel fogadjunk.

— A brassói kultúrás Népszövetség március hó 1-én délután 3 órakor a magyar evangélikus templomban tartja vállalásos estélyét, a következő műsorral: 1. Kezdetének. 2. Ima. 3. Előadást tart Dániel Viktor református felső kereskedelmi iskolai igazgató. 4. Énekel: Adorjani Dezső, orgonán kíséri: Kloss Gabriella. 5. Szaval: Nyirendi Gábor. 6. Zene. 7. Melodráma. Szavalja: Lőrincz Erzsébet. A harmónium mellett: Offenberger Gusztáv. 8. Bezáró ének. Háziasszonyok: József Domokosné és Izsák Domokosné. Perselyadományokat kérünk.

— Ne várjon addig, míg meghűlése kifejlődik, hanem szopogasson a torokfájás első jeleinél Panflavin-pasztillákat, hogy a fertőzést célrájában elfojtsa.

— Köszönetnyilvánítás. Szeretett feleségem temetése alkalmával nyilvántotta őszinte részvétét és virágadományokért ezután mondok hálás köszönetet, helyi és vidéki rokonaimnak, ismerőseimnek és az egyleteknek. Ugyszintem köszönetet mondok a vendéglős egyesületnek, a veteránus egyesületnek és az itteni iparogynak, a temetkezési alappal szemben fénnálló követeléseim azonnali kintalásáért. Tontsch János.

— Meghívó. A Hétfélszáz Takarékpénztár Részvénytársaság XXXI-ik évi rendez közgyűlést 1931. évi március hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor tartja meg a Takarékpénztár helyiségében.

R. I. 11

Arxén

REGÉNY * IRTA MIKES IMRE *

(Minaen jog ienniariva.)

Kényelmeskedve lépdelt a tócsákban, huzogatta a pantallóját, de minél óvatosabb volt, annál nagyobbakat csuszott és néhány perc alatt tetőtől-talpig tele volt sárral.

Az emberek gyanakodva figyelték. Rendes körülmények között, magán-értekezésben igen szívélyesek voltak hozzá, invitálták le a házukba, alig győzték a kínálással. De most látták hóna alatt az aktatáskát, ami a hivatalos jellegét jelentette, mint bakánál a szolgálati öv. Sokan rázárták a kaput és elengedték a kutyát.

A munkát a Nagy-utca végén kezdet, a czibeházi országutnál, a Gede György házában. Az udvarban előkaparászta a listákat, kikereszte a Gede nevét, közben vette az Isten hidege, mert jogász-kabátkája már átázott és éles szél sodorta a szemző esőt.

— Aggyon Isten, gazd'uram... Két forint negyven krajcár egyházi adóért jöttem volna.

Gede egész házanépével kiállott a tornácra.

— Mit akar a gyakorlat ur?

— Két forint negyven krajcár egyházi adóhátrálék irányában, Gede ur...

— Lekvittoltam azt én már...

— Lehet, ha gazd'uram mondja... de itt mégis fel van tüntetve a neve...

A gazda arca sötétre válik.

— Ott a nevem? Legyen! Hát a tojás semmi? A nem számít? S a fuvar? Háromszor jártam le a kompig az egyház részére...

A gyakorlók, aki még nem szokott a falu életéhez, kényszeredetten vonogatja a vállát kinos zavarában. A gazda hangja durva, akár a pokróc.

— Ugy látom, kitszer is le akarják huzni a szegény emberről a bürt! De ezt nem hagyom!

Gede Györgyné is közbeszól.

— Talán vakai a gyakorlat ur? Nizze meg csak jobban azt a listát...

A gyakorlók úgy érzi, hogy itt már az ő tekintélyére megy a játék.

— En nem tudom, jó asszony, hogy kvittoltak-e vagy sem, csak azt tudom, hogy a lista szerint hátrálékban vannak. Akarnak fizetni vagy nem akarnak?

— Hát a gyakorlat ur fizetne-e, ha ki-rónnák magira a didanyja temetési kölcsönt? En se fizetek...

— Akkor foglalom.

— Tessik...

Kazsi elgémberedett ujjakkal papírt, ceruzát szed elő és megindul az istálló felé. Bekukkant az ajtón és a gazda felé hangosan ismételve a szavakat, foglálási jegyzőkönyvet vesz fel:

— Egy pirosszörű borju...

A gazda nézi az aktust és egy kicsit aggodalmaskodni kezd.

— Egyezzik ki az ur...

— Nem lehet. En csak közeg vagyok. Az adót az egyház írja elő.

— Ne jáccik mán. Adnik hat hatost...

— Nem fogadhatok el még két forint harminckilenc krajcárt sem. Itt van lefoglaltam a borjút. Irja alá a jegyzőkönyvet.

— Ugy láccik, a gyakorlat ur azt hiszi, megbolondultam... Hogy irnám alá? Inkább sose lássam az urat a portámon!

Feleségeától-fiaától hátat fordít a gyakorlók, belép a házba és bevágja maga mögött az ajtót, hogy reng bele az egész tornác. Kazsi úgy áll az udvaron, mintha képen törültek volna. Azután a szégyentől elvörösödött arccal megindul a kapu felé.

De miért tart a becsületes ember kutyát a háznál?

A komondor érzi, hogy neki kötelességei vannak a gazdájával szemben. Jobb és balpofáján meg-megráng a bőre s e kísérteties indulatjelzést mély morgással fűszerezi.

Pontosan ott hasal a kapu előtt és fi-

gyeli a gyakorlók minden mozdulatát.

Tíz perc múlva kerül ki Kazsi a házból. A pantallója csupa sárral nemely hasadások emlékeztetnek a Gede György ebével vitt küzdelemre.

A következő ház Adám István háza. Marha nagy ember, akár a bivaly. Van pénze, mert lókupeckedéssel is foglalkozik.

— Egy forint 30 krajcár, Adám ur...

A kupec jól megnézi a gyakorlókot, tetőtől talpig, szélteben-hosszában. Még se mozdul, még a szeme se rebben, még is annyi mindent fejez ki a nézése, akár a legművészibb pantomim. Hogy ez mer tőle egy forint harminc krajcárt kérni. Hiszen, ha képe törölne a nyápic legénykét, anyjához szaladna segítségért.

— A gyakorlat ur mán szüretelt?

Kazsi nem tudja mire vélni a kérdést.

— Mert bolond ember az, aki szüret előtt akar az újbórból inni...

Ismét foglálási jegyzőkönyv. Adám István végig se nézi a műveletet, bemegy a lakásba s csak az ajtóból szól vissza:

— Inkább eltűnök, mert rosszul talál-na járni az ifiur...

Oreg este van már akkor, amikor Kazsi felhagy a munkával. Mindössze negyven házból járt és nyolcvan krajcárt inkasszált. Ezzel szemben lefoglalt tíz borjút és huszonnyolc sertést.

Harmadnapra pedig végez az egész adóbeszedéssel. Nyakig sárosan, tépteten, gyűrötten, piszkosan, tönkretéve ér be a jegyzői irodába. Frankovics magu elé hivatja:

— Na, mi az eredmény, amice?

A gyakorlók, aki lángvörös az arca.

— Három forint tíz krajcár.

A jegyző azonban nme elégedetlen, sőt csudálkodik is.

— Tavaly fele sem volt. Jól van, amice. Meg vagyok elégedve. Jár magának három percent, azaz kilenc krajcár. Fogja, barátocskám...

Ezzel leszámol a gyakorlók elé kilenc rézkrajcárt.

Majd sunyin elmosolyodik.

— Szinte elfelejtettem! Adjon csak vissza két krajcárt, amice... Ne feledkezzünk meg a jegyzőárva-alapról... Husz százalék dukál minden mellékke-resetből!

A két krajcár csörögve hull a perselybe.

A többi hetet Kazsi Sándor zsebre vágja.

Belülről égeti a gyalázat, a megalázottság. Hogy neki, Kazsi Sándornak, az önképzőkör elnökének krajcárokat kell kivájni a falusi ládák mélyéből. Neki, aki finom fejű gondolkodó, tehetséges poéta, aki nagyra hivatott intellektuell.

Eszébe jut, hogy egyszer Antonius a legválságosabb napokban halfogással töltötte idejét. Kleopatra odalépett hozzá:

— Neked királyokat kell fognod, nem pedig halakat!

Hát ő is egy ilyen Antonius, aki Nagykompon halfogással pazarolja a drága hónapokat. El innen, el a szabadba, ahol nincsenek Frankovicsok és Hahnok, Gede Györgyök és Adámok, adóhátrálékok és hétkrajcárok, félméteres gödrök és eszeveszett komondorok.

Csaknem sirt, mikor bebújt a meleg dunyha alá. Szerencse, hogy már hatodikos korában az önképzőkör elnöke volt, különben könnyei feltétlenül kicsurogtak volna.

*

Kitavaszkodott.

A falu felszabadult a téli tespedtség nyomása alól. A gyereknép mindinkább el-elmarad az iskolából, a rektor alig győzi fenytéssel. De mit csináljanak? Szükség van most rájuk, ők hernyóznak a gyümölcsösben.

Legtöbben már ki is nyitották a szőlőt, egyenes sorokban állanak a töké és közöttük szépen domborodik a „hátja.” Ember és asszony kint dolgozik a föld-

ken, kell ilyenkor a szorgos munka. Mennyi vesződség is van ezekkel a nyomorult tökéekkel, kora tavasztól késő őszig nincs megállása az ember fiának s mégsem hoz semmit.

A tavaszi munka vidám izgalmát ebben az esztendőben elkieseríti a Tisza, mely Avarkánál erősen kiöntött és megközelíthetetlené tette a szőlősor egy részét. A falu fele tétlenül áll s lesi a jó-szerencsét. De előreláthatólag hetek tel- lenek majd el, amíg azár eltakarodik.

Forralja a hangulatot a Lidi és Zsuzsa ellentéte is. Az utcai találkozás óta cigányos a gyűlölködés kettejük között. Lidi ismét házról-házra jár, de még a jó-akarói is alig mernek szóba állani vele. Minek feleslegesen ellenséget szerezni? segíteni egy sem tudnak rajta, erősebb a Zsuzsa, mint az egész falu együtt. Csak az vesz rajta, aki próbálkozik ellene.

Azonban ha már megkezdette szegény feje a névtelen leveleket, akkor küldene neki is néhányat. Csaknem minden este talál az udvarán egy-egy cédulát, az ismeretlen levélírók felhívják figyelmét Fazekasné üzemleire:

„A Zsuzsa tenap a Pócsi Veránál dolgozott, oszt a Vera ma egész nap fektül aszongyák nagy fájdalomai vannak.”

„Te Lidi figyeld a Pápai marit!”

„A Laji tennap ijekaka ben vót Zsuzsáná!”

Az öreg bába tehetetlen, de fanatikus munkáját nem hagyja abba. Tehát igaz, a Laji is...

Lemegy az öccséhez, aki sötét arccal fogadja.

— Hallom, mán Zsuzsát kerügeted...

A legény szeretne felugrani, hogy megrázza, kiverje a házból, kiszorítsa a lelket belőle. De okosabb. Dolgozik benne a céltudatlan szándékok ingere és ravaszága.

— Miattad, Lidi...

— Vajj...

— Csak miattad... mégis testvirem vagy... kitudakolom én pontosan. Nem hagylak. Aki testvir, az csak testvir...

Az együgyű, kétségbeesett nő megvigasztalódva és felmelegedve hagyja el apja házát, Hiába a vér nem válik vízzé.

A legény pedig este rohan Fazekasnéhoz. Ugy bujnak, sugnak össze, mint a cinkosok. Zsuzsa tud mindenről, a névtelen levelekről. Lidi minden készülődéséről, bujtogatásról és ádáz indulattal ég benne a bosszuvágy.

Másnap este Pápai Mari beállit Fazekasnéhoz. A gyereket kiküldi a konyhából és belesuttog a bába fülébe:

— Tennap nálam járt a Lidi... temiatad... hogy valljak ellened, nem lesz bántódásom. Mert ő személyesen megy be Szolnokra, elintézi a dógodat. Ha egy vall, jön a többi is. Ha pedig kiderül és tagadok, akkor engem is elítélnék...

A pohár csordultig megtelt.

Zsuzsa nem mutatja sem haragját, sem halálos gyűlöletét. Csak annyit mond:

— Bolond!

De bensejében felviharzik az egész ellentét. Lidi esztendősz bujtogatása, a feljelentések, a csendőrök házkutatása, a megszegyenítő ut Szolnok felé, a cella, az utcai összetűzés és hogy szemenköpte.

Ha így megy tovább, még ő fog felül kerekedni.

Ha egyedül lenne, mindenki reá szorulna, mindenkit kezében tartana. A papnak is hozzá kellett volna jönni.

Igy meg azt mondják, a Lidi leköpi a Zsuzsát.

Végül félni fognak tőle. Majd vissza is pártolnak. S előbb-utóbb csendőrkézzre kerül.

Késő este, amikor Laji jön, féktelen indulattal önti ki minden szenvedélyét. S közben fűti a legény indulatát.

— Aszonta a Pápai Marinak, kikéri a jussát. Hozzám huzol. Ne legyen veled köze...

S míg a szobában az ember horkol az ágyon, a konyhasztalon a petroleum

(17-ik közlemény)

lámpa pislogó világánál elferdített bötükkal levelet fogalmaz meg:

„Lidi, mennyél ki holnap este a temetőbe. A Zsuzsa kiviszi a Beke Julcsa magzatát. Megnizhated...”

A legény összehajtja a cédulát, elkerül a Székely Sándor háza felé és a pirdarabot bedobja az udvarra a kerítés hasadékán át.

XIII.

Alkonyodik.

Rácz Lidi kifordul az utcára. Fekete fejkendőjét melyen a homlokára buzza, nagykendőjét vállaira burkolja. Az emberek kint dolgozik a tornác, szereli már a szőlőprést, pedig hol van még annak az ideje

— Mingyár gyűvök... csak az apámhoz mék át... hallom, beteg.

A köszönersől már régen leszoktak. Elnek egymás mellett kényszerűsüggéből és keserűen, a közös munka és a közös gyerekek miatt, két jelentéktelen ember, akiket a sors ostobán összesodort.

A Nagy-utcán a tehén-sorta utója halag hazafelé. Kolompok zenélnék a levegőben, édes és ősi zene vidám hangja. A pázsitor ballag legvégül, meg se ismer az asszonyt, de azért köszön.

— Aggyon Isten! Hova tart?

— Csak ide az apámhoz...

A temető csendesen fekszik a falu szélén és a hűvös tavaszi alkonyatban al-tatja a csontokat.

Sok csontot, az ősök csontját száza-dokra, sőt ezredévre visszamenőleg.

Pedig milyen kicsi sarkert, jóformán nem is nagyobb, mint az uraság udvara.

De a halottak egymás felé temetkeznek. Az úkapára a délapa, erre a nagy-apa, a gyerek, az unoka, majd az unoka. Jó talaj ez, elporlasztja a csontot, vagy ha nem, kihányják az előzők maradványait.

Talán ezer éve kezdtek ide temetkezni, talán még előbb. Nem is úgy helyezik a halottakat, mint másutt, ahogy általában szokták, a sírgödör mélyibe hanem előbb megássák a sírgödört s aztán három méter mélyen egy kis kamrác-kát vájnak a koporsó részére, oda tolják be a halottat. Valami elfeledett pogány hit emléke lehet ez a mód, amikor azt hitték, több helyiségre van szükség az elköltözöttnek, adtak hát neki hála-kamrát és egy tisztaszobát.

S jó ez a rendszer azért, mert a hal nem nyomja a boldogultat. Békén pihenhet a kis oduban s ha majd jön a feltámadás napja, amikor az angyal a világ szélén megfújja a trombitát, akkor nek kell a súlyos, nedves röggel bajlódni, hanem egyszerűen kipattanhat az elmúlás ágyából és előállhat, ahol vagyok én.

Négy oldaláról keskeny árok veszt körül a temetőt. Az árkon pallók vezetnek át, ámbár nem is szükségesek, mert azt a félmétert akárki is átlépi.

Oldalt keskeny csikokon terem a buza. Évenként feltámad az új élet, születés és halál rokonok egymással. Nem misztérium itt az elmúlás, mindenki tudja, hogy elkerülhetetlen az, egyszerűen eljutunk a végső óráig az életkor sirató asszonyok hangos zokogása közepette kivesznek bennünket a temetőbe. A sarkert beláthatatlan emberöltő-ota közvetlenül a falu mellett áll, mindössze száz lépés a Vargaék és a Pápai Jánosék házatól. A falu szürke és változás nélküli életében egybefolyának az emberek, az egyéni élet tragédiájának helya kicsi lesz, a kiszívódás gondolata nem teszik titokzatossá filozófiák problémáit.

Uj előfizetők

az eddig megjelent folytatásokat díj-talanul kapják. Fizessen elő a B. L. p. hogy mindennap rendszeresen olvas-hassa a legjobb romániai magyar la-pot.

A Larousse-féle francia lexikon és a magyarok

Brassó, február 27

As egész világon nagy kedveltségnek örvendenek a Larousse-féle francia lexikonok.

Érdekes, hogy még egy ilyen gondosan szerkesztett munkában is mennyi a tévedés és az elírás.

Ime néhány bizonyíték:

Ott találjuk hosszú évek óta a magyarok által sohasem használt (még kevésbé hivatalos) mai magyarországi helységek elnevezését német alakjukban: Nagykanizsa, Debreczin, Szegedin, Oedenburg, Gran, Raab, Mohacz, Fünfkirchen, Klausenburg ou Kolozsvár, Tokay (etsd Tokaj, mely magyar vár), Theiss, Waag. Szólnak sur la Theiss, Szombathely sur le Güns, Miskolcz sur la Spina, Eger (etsd: Ecsé) vagy Erlau, az Eger vagy Ohre partján, mely a Theiss mellékfolyója. Raab forte de Hongrie sur le Raab. Jules Andrassy né a Zemplin, Munkacz né a Munkacs. Neusatz ou Ujvidek, Nyíregyháza comitat Szabolcz. Csardas ou Zsardas, stb. A valószínűség meg nem ítélt adatok között például azt olvashatjuk, hogy Nagykanizsa a Balaton mellett fekszik Mohacz Jugoszláviában van, Ujfalud Károly osztrák utazó is Bécsben született, holott Erdélyben született, megalapítói előnévvel magyar nemes volt. aki Párisban tanárkodott. jónénü Petőfi fordító és a Magyar Tud. Akadémia tagja volt. Benedek Lajos osztrák hadvezér oedenburgi születésű volt. Ausztriát Magyarországól a Leitha választja el (bár csak úgy lennel), a „Balaton le Plattensee des allemands”, holott ott német egyáltalában nincsen, Bácska az osztrák Bánáttól szakítottatott el, Belgrádot Jean Corvin védte meg a törökökkel szemben. Helytelen és meg nem felelő állítás az, hogy Llonoeds alatt az 1848-ban a szlávok és olachok ellen katonailag megszervezett magyarok ártendők. Ezek után már nem csodálkozunk azon, hogy a Roumanie vezérszó alatt a románokat Traján császárnak Dáciában letelepített gyarmatosai kétségtelen („sans doute”) utódainak nevezi, csak az jellemző, hogy a „sans doute” kifejezést az előző kiadásokban még a „probablement” - valószínűleg” kifejezés előzte meg.

Az, hogy Budapestről 5 sorban emlékezik csak meg, Munkácsynak párisi állandó tartózkodásáról és szerepéről nem tud. II. Rákóczi Ferencnek XIV. Lajossal való szövetségét nem veszi tudomásul, már messze mennének a kijavítások iránti kívánságok terén.

A „la France marche à la tête de la civilisation” mondásnak semmiesetre se szolgál megerősítésére ez az elbűnös. Legérthetlenebb pedig előttünk az, hogy mi lehet az oka annak, hogy az eredetileg is szinmagyar vagy pedig hivatalos magyar elnevezéseket, a sohasem használt vagy legfeljebb germanizálási céllal német szavakkal helyettesítik Vajjon mi lehet a célja a németellenes franciáknak ezzel az eljárással?

Szerkesztői üzenetek

B. A. Brassó. Sorsjegyei nem nyertek. G. S. Kadicsfalva Joint S. A. R. Braila-Galac, vagy Schenker et Co. Galac cégekhez fordulhat részletes adatokért.

K. D. M. Nem nyert. 021305 sz. olvasó. Sorsjegye nem nyert. 06101 sz. előfizető. A Cercul Militarénál válnak felvilágosítást.

W. S. Céceket nem ajánlhatunk, de Temesvárt Kolozsvárt vannak az ön igényét kielégítő iparosok.

Város. Bizony a most beküldött versek is inkább csak színes szavak felületes hangulatok mint erős érzések költői megnyilvánulása. Összintén szólna, nincs bennük semmi biztató költőiség. Dr. Szele Béla a B. L. címén is megkapja levelét.

Temesvár. B. levelükre illetve reklamációjukra mi is. nagyváradai munkatársunk is válaszolt már.

Aranybánya ügyében érdeklődő olvasónk, akinek pár nap előtt írtunk megve tudomásul, hogy K. E. előfizetőnk kéri az ő teljes címét, mivel összeköttetésbe akar vele lépni.

N. S. Margit. A kritikai szabadság szuverén jog, ha nem irányítják önző motívumok. Magáról a könyvről saját embereink írását használjuk.

K. L. Nem nyert.

Öz. B. L.-né. Miután levelezőlapján közlekedni nem közöl, ezúton értesítjük, hogy nyugdíjasoknak lapunk rendszeres előfizetési árából 20 százalékos kedvezményt adunk. Megrendelés esetén szíveskedjék pontos címet közölni.

Árzn. olvasóknak. Uj előfizetőnk a lapunkat megjelenti regényfolytatásokat négy naponta nyújtunk és expedíjuk. Indítás után legkésőbb 5-6 nappal tehát mindenkinek kell, hogy kapja az eddig megjelent folytatásokat is. Aki nem kapja meg, az reklámjait egy levelezőlapra a kiadóhivatalnál. Viszont 6-7 napon belül nem érdemes reklamálni, mert időközben valószínűleg anélkül is megérkezik a folytatások.

Brailai olvasó. Amit reklamációjában felhoz, azok kezdeti nehézségek, amelyeket mi is nagyon jól látunk, de amelyek minden indulásnál elkerülhetetlenek. Rövid ideig türelmet kérünk még, rövidesen elérjük azt, hogy semmilyen panaszra nem lesz ok.

S. S. Kolozsvár. Levelét eljuttattuk a címzettnek.

S. B., Vonit. A másik kérdésre a hentes, vagy a háziasszony felel. 3. Nagy világla-pok is ebben a formában jelennek meg.

Sicc. Nagyon gyöngé, a költői tehetség hiányzik. Nem ajánljuk, hogy tovább is próbálkozzék.

L. S. Kézdivásárhely. Egyelőre nincs szó peronásról. A kártya beszerzése mindenütt nehéz, nemcsak Onöknél, s így ahhoz csak a szokásos utat és módot ajánljuk.

B. P. Még nem döntöttek az állás dolgában.

S. I. Arad. Ha még nem jelent meg a lapunk, tessék ottani tudósítónkkal érintkezésbe lépni.

Akar ön milliommós lenni?

Vegyen 100 lejért cluji Mentő sorsjegyet VII. osztály huzása március 1-én.

Póblizomanyos: DERZSY GEZA, nyug. lg. tanító, Brassó, Közép-utca 163. Sz. 2031

Póblizomanyos Bukurest-i: Schönberger Jenő, Bulavardi, Maria 96.

Videki rendeléseket 117 lej előzetes befizetése ellenében meg az egyes huzási napokon és közli a sorsjegyjárad, Kolozsvár, Sr. Memorandumul 15. - Következő h. átok március 15, 25 és április 1-én.

Marcus 1

U. P. Arad. Jupiter

Th. M. Sajnos, számos más helyről is panaszokhoz a nyugdíjasok, hogy máig sem kapták meg a bavi járandóságukat. Szegény-letes helyzet, de nem tehetünk róla. Mi is képviselőnk is eleget követeljük a pontos kiutalást, a bűn a rendszerben gyökerezik, nehézség a kiutalás.

Egy nyugdíjas, Segesvár. Bizony áldozati adó a nyugdíjasra, ha 3-4 héttel később kapja a nyugdíját. Képviselőnk sürgetik a rendet, de nem használ. A rendtelenség és indolencia megrögzött rendszerével állunk szemben.

Gy. S. Már az ajánlkozó levélből látjuk, hogy nincs írói képessége, de ha mindenáron akarja, küldje be a „novelláit”.

B. L. Nagyszeben. Ha elküldheti, szívesen elfogadjuk.

38157 sz. előfizető. Mivel az ügy még per tárgyá, nem volna indokolt, hogy a lapban azelőtt foglalkozunk vele, mielőtt a bíróság döntött volna.

F. P. Székelykeresztúr. Forduljanak a Brassói Munkás Testvér Egyesülethez (BMTE.) és megkapják a szükséges információkat.

K. R., Nagyvárad. A postamester egyéni kellemetlenkedése nyilvánvaló, de mikor ajánlott levél, vagy utalvány kifizetése stb. esetében igazolást kér, törvényes jogot sőt kötelességet gyakorol, ami ellen nem lehet rezisztálni. Az a kedvességet, hogy bár ismeri Önt és mégis ilyen fölösleges követelésel bosszantja, más módon viszonyozza, vagy - ami legjobb - a műveltebb és nemesebb lélek nyugalmával tegye túl magát az illető kicsinyeskedésén.

Érdeklődő Brassóban április 8-án, 10-án és 17-én lesznek a sorozások, a meg nem jelenet pótsorozása e hónap 26-án és 27-én. Kézdivásárhelyre nézve a sorozás időpontját a sepsiszentgyörgyi Cercul de Recrutare mondhatja meg.

V. D. Megkaphatja direkt és újévtől kezdve is. Az előfizetési ára rajta van a lapon.

04175 sz. előfizető. 20 kilóg lehet csomagot Magyarországra és onnan Romániába küldeni utólagos vámvizsgálat mellett.

H. M. Nagyvárad. Mándy Ilona címe: Páris, me de Goff 10. - Seidner Imre címe: Genéva, Avenue de la Graietie 2. Tessék a kérdézt ügyben direkt hozzájuk fordulni, ők szabatos választ fognak adni.

B-n. Hoa. Tessék az illetékes cerculhoz fordulni, mert a sorozási terminus az egyes kerületekben más és más. A 32-es korosztály bevonulásának ideje még nem ismeretes.

S. P. Várárhely. Valószínű, hogy az új lakbérleti törvény nem szünteti meg százszázalékosan a mai állapotot, de hogy tényleg mi lesz, azt tán még az igazságügyi miniszter sem tudná még ma megmondani.

Régi előfizető. Edmond James Rotschild, Páris. Ez elég.

G. K. Sorsjegye nem nyert.

Express. Tessék az okmányokról hiteles másolatot készíteni és azokat beadni. Az előadottak alapján - Ön román állampolgár - nem tehető ki a határon, de érdekei védelmére forduljon ügyvédhez vagy egy képviselőhöz, aki a hadügyminisztériumban az igazsa érdekében eljár.

Vasutas. Az állomásfőnök eljárása megérdemli, hogy ön is eljárjon ellene a ha a felettes vasuti hatóság, melvnlé bepanaszolta, nem ad önnek elégtételt és kárpótást, akkor polgári pert indíthat ellene, kártérítésért. De azt feltétlenül bizonyítani kell, hogy a kérvényét a főnök nem terjesztette fel és emiatt származott a kár. A nyugdíjkeréshez állampolgársági, szolgálati bizonyítvány és az élvezett ja-

vadalomról szóló kimutatás azütközése. Az adatokat azonban kérje el egy más ügydijas kollégájától, mert pl. a fizetés kimutatás részleteit és beosztását mi nem ismertethetjük önnek.

Pászka. A sütsz szabaddá tétele az egész országra vonatkozik.

P. Z. Csik. Mihelyt megfelelő török lesz rá, bevezetjük ezt a rovatot is.

S. I. Fortelor sorsjegye nem nyert.

Sz. A. 436. Csehszlovákiához csatolták. Irjon - lehetőleg csehül - az ottani polgármesteri hivatalhoz és a költségekre utaljon cseh valutában 100 lejt.

L. K. L. A beküldött versek annyira gyöngök, hogy csak egyetlen tanácsot adhatunk: ne próbálkozzék tovább vers-írással. Ha pedig, mint írja, drámáival már sikere volt, akkor egy pótannácsot is adunk: csak drámákat írjon.

Szerencsétlen férfi. Ne csüggedjen el, baja nem olyan veszedelmes, mint gondolja. Levegő, mozgás, nap, mértékletes étel, lehetőleg tápláló ételek, - helyre fog jönni. Ha megírja címét, közöljük a kért címeit.

Füstbe ment illúzió. Ezek sem válnak be. Különbösen is bőven el vagyunk látva humorral.

I. P. Lazarea. Nem nyert.

K. F. A kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodához (Budapest, VIII. Flumei-ut 4) tessék fordulni. Külön van képviselőjük.

L. K. Oravica. Tessék a Stempelzeitunghoz Frankfurt fordulni.

G. I. Krasna. Hartmuth-gyár Budweiss; le-rakat Bunzel et C. Nagyszeben. Cohinor-gyár Stein (Németország). Rómi-szabályokat tessék Magyarországról rendelni.

Kereskedő. Hatheti felmondás. Előző.

P. K. Petrocsény. Sorsjegye nem nyert.

Bevonuló. Csak ipari szakiskolát és kereskedelmi végzettség jogosítottak rá. Egyébként tudakozza meg a legközelebbi Cercul Militárenél is.

S. I. Dobra. Cementcserepet nem esziszolnak s így ilyen esziszólóképről sem tudnak. Tessék bővebben megírni, mire szolgáljon az a gép.

Zs. M. Minden városban van ilyen iroda, azaz közvetítők, akik ezzel foglalkoznak. Cé-geket nem ajánlhatunk.

B. I. A taxa de drumot olyan teherautók után is meg kell fizetni melyek magánhasználatra szolgálnak. A kért cím. Protos Brassó, Protos Tehénpiac.

K. Jenő. Magyarországról lehet Romániába postacsomagot küldeni. Ha a rendeltetési helyen nincs vámhivatal, akkor a határon levő vámhivatal kezeli és küldi a költségek utánvételéhez mellé. Hogy mekkora a vám, az attól függ, mi van a csomagban.

K. A. Vöröskereszt-sorsjegye nem nyert.

Leépített földhirtokos. (021124-760718) Az elsőre nézve most folynak a tárgyalások, sőt a kölcsön is részben e miatt akadt meg. Tessék egy darabig türelemmel lenni. A más vas uti részvények is, - melyekről banktörökben sem tudnak felvilágosítást adni. esedékesé válnak.

B. A. Minthogy a huzási jegyzéken a bank (Kolozsvár) meg van jelölve, tessék odafor-dulni. Többet nem mondhatunk, mert közelebről nem ismerjük azt a társaságot. Levélben visszaküldjük az irásokat.

Régi előfizető. Moreni. Tudomásunk szerint az ország legjobban megalapozott és megbízható bankjainak egyike. 1930-ban takarékbetétjei 100 millióval emelkedtek, ami legjobb bizonyítéka a közönség nagy bizalmának. Mielég a bank egyébként rövidesen lapunkban nyilvánosságra hozza.

G. I. Nagyszalonta. Kérvényét elküldtük Reméljük, hogy most már kap választ.

Allandó olvasó. Teljesen meg a-m oltottak el.

Szöke 19. Eddig 12-féle étvágygerjesztőt használt s egyik sem gerjesztette az étvágyát. Egy hónapig insulin-injekciót kapott és csak 2 kilót bízott. Most én látat-lanban adjak egy jobb étvágygerjesztőt és hízalót. Nem teherem. De van egy tanácsom: ha teljesen egészségesnek érzi magát, várjon nyugodtan sorsára. Hiszen összesen még csak 19 éves. En pl. csak 33 éves koromban kezdtem hízni. 2. Ne vegye rossz néven, de nem bírom megérteni, hogy ha valaki szöke, miért akar okvetlen barna lenni. Biztosra veszem, hogy ha barna volna, szöke akarna lenni. Egyébként elfelejtette mellőlni a rádió kapott receptet s így nem mondhatok véleményről róla, azonban minden hajfesterékkel szemben ajánlatos óvatosságnak lenni. 3. A pat-tanások ellen egy hámlasztó krém végézet - szakorvos ellenőrzése alatt (K.)

T. E. (Zilah.) A kérdéses betegség a leírás után ítélve nem vitustánc, hanem epilepszia.

Mit tegyek?
Mit ne tegyek?

A modern szépségápolás kis kézikönyve ez a munka. Nélkülözhetetlen minden férfinak és nőnek, aki súlyt helyez arra, hogy kellemes külseje legyen. Ára 88 lej. - Szállítja a

Követeljen kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

Végleges gyógyulása nagyon kétes. Bróm és lúminál nagy adagjaival időleges eredmények érhetőek csak el. Más gyógyszer még annyit sem használ. A kigyóméreggel való gyógykezeléssel most kísérleteznek, az eredmények ismeretlenek. A beteg kerülje szigorúan a sós ételeket és az alkoholt (K.)

N. K. A kérdéses tabletták semmiben sem különböznek a forgalomban levő ezerféle többi mástartalmu gyógyszerektől, legfeljebb annyiban, hogy orvosi körökben kevésbé ismerik ezt, mint sok más. Hogy azonban a belsőleg vett méz valóban és milyen mértékben járul hozzá a beteg tüdőrések elmeszesítéséhez s ezzel meggyógyításához, az mind-éztideig tudományosan eldöntve nincsen. Van-nak orvos-tudósok (főleg a franciák között), akik esküsznek a mézre s vannak mások (főleg németek), akik teljesen hatástalannak tartják s végül vannak olyanok, akik azt mondják, hogy belsőleg véve hatástalan, de injekciók alakjában (ahogy Ön is kapta) hatásos. Hogy mi az én véleményem? Tekintettel arra, hogy biztos gyógyszerünk a tbc. ellen nincs, olyanokhoz kell fordulnunk, amelyekről feltételezhető, hogy a szervezetet a betegség elleni harcában támogatni tudják. Ezek közé számítható a méz is. Azonban csak a kezelőorvos állapíthatja azt meg, hogy Ön azok közé tartozik-e s jelenleg olyan stádiumban va-e, hogy éppen a méz az, amely az Ön szervezetét ebben a harcban támogatná, vagy pedig ellenkezőleg: többet árthat vele, mint használhat. Mert ez is előfordul (K.)

Aggódó szülők. A nyelv kezelését tessék abbahagyni, a száj tisztántartására ne tessék semmiféle gondot fordítani, csupán annyit, hogy piszkos dolgokat ne engedjünk a szájába venni. Egyben tessék a gyermek általános erősödésére gondot fordítani - Sokat levegőztetni és naponta narancsot és nyers almát (esetleg reszelve) adni neki (K.)

R. M. előfizető (Szilék.) A kérdéses készületek tudományosan eléggé kipróbálva nincsenek s így beszerzésük meglehetősen rizikózál jár (K.)

K. L.-né (Tasnád.) Ha nem tévedett, mikor azt írta, hogy a vörvizegálat úgy Önnél, mint férjénél pozitív volt, ha tehát ez igaz, akkor Ön ebben keresse az Ön folytonos vesztéseinek okát s nem abban a brassói szanatóriumtulajdonosban, aki Önt operálta. Ez esetben egyébként a segítség is adva van: tessék egy erőlyes vörbajellenes kurát véggeztetni magán (Természetesen orvos által). Ha azonban Ön negatívot akart írni, ami azt jelentené, hogy nincs vörbaja, amely e vesztéseket okozná, akkor feltétlenül szakorvosi vizsgálat szükséges a baj megállapítására. Ez egyébként akkor is szükséges, ha pozitív volna a vére, mert hiszen az a lehetőség sem zárható ki, hogy vörbaja van ugyan, de a vesztéseknek mégis más okuk van. (K.)

Érdeklődő 20. Ha jól értem a sorniból, Ön főleg hőemelkedései és fogyása miatt vizsgálta meg magát több orvossal, míg végre egy brassói orvos megállapította Önnél a tüdőcsusushurutot. Egy év óta kezelés alatt áll - bár Ön azt írja, hogy nem javult, soraiból mégis azt olvasom ki, hogy 37.2-37.3-ig menő hőemelkedéseitől eltekintve egészségesnek érzi magát. Étvágya van, nem izzad, nem köhög. A kezelést beszüntette s most tölem szeretné tudni mit csináljon tovább, milyen stádiumban van a betegség, vegye-e még az Opocalciumot s busuljon-e? Az Ön megvizsgálása nélkül mindezen kérdések közül nyugodt lelkiismerettel csak a legutolsóra válaszolhatok. Ne busuljon! Egyelőre ugyanis semmi jele sincsen annak, hogy Ön a közeljövőben a tüdővész áldozatául eshet-nék S még egyet! Az Opocalciumból elég volt Hét doboz elfogyasztásával Ön bősé-gesen eleget tett a cég iránti fogyasztói kötelességének. Ahelyett emelje fel a tejadagját egy fél literrel időnként (3-4 héten egyszer) látogasson el kezelőorvosához s a közbeeső időben tekintse magát egészségesnek és élvezze a 20 esztendejét. Ezt azonban már nem egészen nyugodt lelkiismerettel ajánlom, hanem kezelőorvosa jóváhagyása reményében. (K.)

Ha szép akarok lenni?

A lérti és a nő kozmetikája
Írta: Dr. Mezey Károly,
kozmetikus, bőrgyógyász.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Ifjúság

Szerkesztő: Korösi Sándor

Ki milyen napon született?

A vasárnapon születettek a népies babona „szerencse-gyermekeknek” tartja s ezért sokan, akik nem tudják, hogy a hétnek melyik napján születtek, kíváncsiak születésük napjára. Ennek kiszámítása nem is olyan bonyolult számtani műveleteket, amint azt a legtöbb ember gondolná. Sőt ellenkezőleg, olyan egyszerű, hogy a számítás menétét bárki könnyen emlékeztetőben tarthatja s vele, mint valami bűvészműtatványval, egész társaságokat elszórakoztathat. A számítás egyébként Hartmann János göttingai csillagásztól ered s leginkább az teszi végtelenül könnyűvé, hogy az esztendőnek hétnapból álló egységekre való beosztását az európai népek már a Krisztus előtti időkben átvették a keleti népektől s azt mind a mai napig megtartották.

A hét napjainak sorrendjét XIII. Gergely pápa naptárreformja sem változtatta meg, bár a naptárkiigazítás 1582-ben 10 napot törölt a kalendáriumból s 1582. évi október hó 4-e után, amely csütörtökre esett, a rákövetkező pénteki napon október 5-e helyett 15-ét írtak. Ezt a 10 napos időkülönbséget, amely azóta 13 napra szaporodott, pereze figyelembe kell venni a számításnál, ha csak nem a Gergely-féle naptárjavítás előtti használatban volt Julián-naptár (Julián Caesar után, aki azt Kr. e. 46-ban Sosigenes alexandriai csillagász javaslatára használatba vétette) szerint kívánjuk a hétnek azt a napját, amelyre valakinek a születése esett. Erre is szükség lehet, mert a görögkeleti vallás népdai egy része mai napig sem fogadja el a Gergely-féle naptárjavítást s időszámításban a Julián-naptár szerint igazodik.

A számítás menete a következő: felírjuk a születés évszámát, alája másodiknak a születési évszám negyvel való elosztásakor kapott egész számot, harmadiknak a születés hónap később megállapítandó kulcsszámának és a születés napi dátumának (a hónap hányadik napján született az illető) összegét, végül az 5-ös számot, amely minden esetben állandó. Most a négy szám összegéből levonjuk, természetesen csak a Gergely-féle naptár szerint való számításnál, a Julián- és Gergely-féle naptár 10, 11, 12 vagy 13 napot kitevő időkülönbséget és a maradékot elosztjuk 7-tel. Az osztás maradéka vagy 0, vagy az 1-től 6-ig terjedő számok valamelyike. Ha a maradék az 1-es szám, ez azt jelenti, hogy a születésnapja vasárnap volt, a 2-es szám a hétfő, a 3-as szám a kedd, a 4-es szám a szerdát jelenti és így sorban tovább. Ha pedig az osztás maradéka 0, akkor a születés napja szombatra esett.

A Gergely-féle naptár szerint való számításnál a négy szám összegéből levonandó időkülönbséget az alábbi táblázat mutatja:

1582 és 1699 közé eső évszámoknál 10 n.
1700 és 1799 közé eső évszámoknál 11 n.
1800 és 1899 közé eső évszámoknál 12 n.
1900 és 2099 közé eső évszámoknál 13 n.

A hónapoknak a születés havi dátumához hozzáadandó kulcsszámait a következők: január = 0, február = 3, március = 5, április = 6, május = 1, június = 4, július = 6, augusztus = 2, szeptember = 5, október = 0, november = 3, december = 5. A hónapok kulcsszámait így elég nehéz emlékeztetőben tartani, ha azonban a sorban egymásra következő kulcsszámok

Köhögésétől gyerekek

gyorsan megszabadulni, mert annak elhanyagolása sok súlyos betegség okozója lehet. **Prof. Dr. Páter köhögés elleni teája megszűnteti a köhögést és a légzőszervek hirtelen megbetegedését gyorsan gyógyítja.** A tea néhány napi használatával a nyálkahártya meggyógyul, a köhögés megszűnik, a légzőszervek hirtelen megbetegedését gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatával a nyálkahártya meggyógyul, a köhögés megszűnik, a légzőszervek hirtelen megbetegedését gyorsan gyógyítja.

Prof. Dr. Páter köhögés elleni teája drogériákban nyomban kapható. Ahol nem található, ott a gyógyszerész - hátrazott kívánságra - rövid idő alatt, eredeti csomagolásban szívesen elkészíti a teát. A feltaláló keze és irányítása alatt áll a teák előállítását. Használatát a gazdasági dobozok és csomagolások szerint.

Prof. Dr. Páter köhögés elleni teája mind a gyermekek, mind a felnőttek számára alkalmas. Ahol nem található, ott a gyógyszerész - hátrazott kívánságra - rövid idő alatt, eredeti csomagolásban szívesen elkészíti a teát. A feltaláló keze és irányítása alatt áll a teák előállítását. Használatát a gazdasági dobozok és csomagolások szerint.

Egyszerű mód annak kiszámítására, hogy valamely dátum a hét melyik napjára esett

mokat hármas csoportokra felbontjuk, emlékeztetőben tartásuk semmiféle különösebb nehézséggel nem jár:

A számításban szereplő 5-ös állandó szám onnan ered, hogy a Kr. u. első esztendőnek első napja, tehát január 1-je, szombati napra esett, a hétfőtől szombatiig eltelt idő pedig öt napot tesz ki.

Az érdekes számítás néhány példán mutatjuk be:

Széchenyi, a „legnagyobb magyar” 1791-ben, szeptember 21-én született, tehát:

1791 : 4 = 447
szept. 21 + 5 (kulcsszám) = 26
Állandó szám = 5
Összeg = 2269
időkülönbség = 11
2269 : 7 = 322
15
18
4

Lusták országa

Valahol az Üveghegyen túl, ahol már a fű is kéket virágozott, volt valaha Lustália, a lusták országa. Olyan lusták voltak itt az emberek, a dolgot a munkát annyira megvetették, hogy mint a legnagyobb bünt, szigorúan büntették. Hogy mégis megélték egyedül annak köszönhető, hogy az uccán kisebb-nagyobb sültgalambok röpködtek, lesván a kitátott szájat, amelyik bekapná őket. Ha idegen tévedt be az országba, aki nem ismerte a szokásokat és dolgozni merészt, mentes lefűltek, dűtyiba állították s mindaddig lakat alatt kellett maradnia, amíg be nem bizonyította, hogy egy hétig kiállja éves és munka nélkül.

Egyszer aztán egy történet, hogy egy maroknyi kereső vándorlegény utazott keresztül az országon. A nap perszelőn tüztől szegényre, ő pedig fáradt is volt már, meg éhes is. Az út szélén hatalmas almafa állott, akkora almákkal, akár egy-egy dinnye. Tépett egyet róla, jóízűen elköltötte s úgy jóllakott, hogy még a füle is kétfelé állott. Leheveredett hát a fa alá, kalapját szemére huzta s hamarosan elaludt.

Ahogy így aludt volna, hirtelen rövid forgószél kerekedett, lekapta kalapját s vitte vitte héthátraon túl. Arra sietett éppen egy bennszülött, de aheylett, hogy az alvó legény kalapja után futott volna, egészen más ragadta meg figyelmét, így kiáltván fel:

— Soha még ilyen édesedden alvó embert nem láttam! Ugy megkívántam tőle az alvást, hogy mentes meghalnék, ha mellé nem feketném, — s azzal már heveredett is le az alvó mellé. Kalapját szemére huzta s egy perc múlva úgy aludt, mint a tej.

Órák múlva fölébredt a vándorlegény s kereste elfutott kalapját, persze nem találta. Nem sokat teketőrizott, fogta a melléte borkoló lusta kalapját, fejébe csapta s nyugodt léptekkel továbbállt.

Nemsokára újabb bennszülött sietett arra, s ahogy az alvó lustát meglátta, ő is felkiáltott:

— Milyen édesen alszik itt ez az ember! Mentem meghalnék, ha mellé nem feketném, — szolt s már feködt, is a lusta mellé, hamarosan ő is úgy elaludt, mint a bunda.

Órák múltán fölébredt az első lusta, kereste a kalapját, de nem találta. Ő sem sokat teketőrizott, hanem fogta mellette fekvő másik lusta kalapját, föltette s ő is szépen továbbállt.

Ugyanez ismétlődött meg a harmadik, a negyedik, az ötödik, a kilencedik lustával is. Mindegyik megkívánta az alvást és mind-egyk elvitte az ottmaradt lusta kalapját.

Amikor a kilencedik lusta feködt a fa alatt, maga a király sietett arra, fején Lustália koronájával. Persze ő is éppoly megkívánta az alvást s éppoly leheveredett és elaludt, akár a többiek. Mikor aztán nemsokára fölébredt a kilencedik lusta, hiába kereste a kalapját, kalap nem volt sehol. No, nem sokat teketőrizott, hanem fogta a királyi koronát, szépen a fejébe nyomta s elégedetten továbbállt.

Végre aztán fölébredt maga a király is.

Az osztás maradéka 1, tehát Széchenyi szerdai napon született.

Kossuth Lajos 1802-ben, szeptember 19-én született, tehát:

1802 : 4 = 450
19 + 5 = 24
5
2269 : 7 = 322

Az osztás maradéka 1, tehát Kossuth a híres emberek között meglehetősen ritka vasárnapi gyermekek közé tartozott.

A népies babona a pénteken született gyermekeknek rossz jövőt jósol, de azért a pénteken születetteknek éppen nincs semmi okuk a kétségbeesésre. Olyan kiváló emberek, mint Kopernikus, a világhírű csillagász (szül. 1473 február 19), Helmholtz a kiváló német fizikus (szül. 1821 augusztus 31) és Einstein, a relativitás elméletének világhírű megteremtője (szül. 1879 március 14) szintén pénteki napon születtek, mint ahogy arról csokely számítás útján bárki meggyőződhet.

Ugyanezzel a számítási módszerrel, természetesen, nemcsak születésnapokról lehet megállapítani, hogy a hétnek melyik napjára esnek, hanem bármely történelmi dátumról. Akinek kedve és ideje van rá, kiszámíthatja, hogy a mohácsi vész (1526 augusztus 29) a hét melyik napján érte a magyarságot.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás lájdalmak csakis a

Dr. MANU MUSCEL-téle
ANTINEURALGIC

Által gyógyíthatók Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, lenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Fejtörő

REJTETT NEVEK.

Beküldte Rákosi Akos, Arad.
Haza: Róbert
Korpa: Péter
Labas: Károly
Csuha: László
Kábi: Rókus
Hóbaki: Ernő
Habakuk: Tamás
Ezekben a nevekben benne van az illető foglalkozása is. Tessék kitalálni!

BETÜREJTVE.

Beküldte Kozáry Károly, Bónffyhyungad.

K i i i & i
péntek Röntgen

SIKEREJTVE.

Beküldte Göllner Mária, Székelyudvarhely.
11, 7, 21, 12, 13, 3, 9 Híres orosz cárnő.
10, 4, 20, 6, 17, Nagy magyar költő vezető neve.

16, 17, 24, 4 Meleg évszak.
1, 2, 18, 19 Házai és mezzei állat.
3, 4, 15, 14 Az út szélén van.
23, 20, 8 Egi test.
9, 22, 25 Férfinév.
1-25. Petőfi-vers kezdősora.

SAKKREJTVE.

Beküldte: Szép Annuska és Balázs Béluska Gyimesközéplak.

n	e	ö	a	r	e	j	b
r	t	cs	m	m	d	e	z
n	i	m	h	l	r	a	ö
l	ö	t	sz	m	a	v	m
n	i	p	z	e	ó	v	n
cs	u	n	a	e	á	e	d
a	ny	n	b	t	H	n	ó
M	e	t	a	i	d	n	ny

A csillaggal jelzett kockából kiindulva legráccsal Bajza József egyik szép költeményének sorait kapjuk.

MEGFEJTÉSEK.

A február 15-iki mellékletünkben megjelent „Fejtörő” helyes megfejtése.
Keresztrejtve: — Függőlegesen: 1) Farsang, 2) táncoló, 6) a kár, 10) este, 21) bokréta, 22) Bajazzó, 25) ecset, 29) illó.
Vízszintesen: 6) Ámor, 8) neve, 19) barom, 20) a legyező, 23) Pierrot, 27) Paprika, 38) tevé, 40) záró.

Pótló-rejtve: — Az új földesúr. A földet leher asszony. Mire megváltunk. A köztársaság ember fia.

Rejtett nevek: — Gyula, Lovente, Zita, Irén, Odón, Sarolta.

Betűrejtve: — Drámai színészek.

Kockarejtve: — Tamás, a kar, mar, ár, a.

Nagyrejtve helyes megfejtést küldtek be: Szabó Aranka, Borbély testvérek, Pikál Hajnalka, Ambrus Vilmos és Szabó László, Marotye Ferenc, Benedek Tuci és Laci, Petke Ede, Kálmán Terike és Andor, Mózes Margit, Gyulai Pál, Szép Annuska és Balázs Béluska, Mihók Fülöp, Lampel Margit, Rosenberg Tibor, Mózes Mária és Rózi, Dán Gyula, Rosenfeld Bella, Máthé Sándor, Simon Ágnes, Éva, Mihulka Ferenc, Kosinszky László, Szabó Mancika, Szakáts Sándor, Sándor József, Bán Irén, Farkas Sándor, Göllner Mária, Fénya András, Fekete Ferenc, Gidaly Bandi és Juci, Berkovits Ernő, Rozsahégyi János, Lugosán Sanyi, Engel Rozsi, Páncs Károly, Zakariás Klári, Papir Baba, Krupka K. Károly, Lénárd Zoltán, Kamil Rózi, Gerő Tibor, Biró Rózi, Salamon Évi és Juckó, Szigetvári Józsefné, Katz Pál, Klein Irma, Lindenbaum Helén, Zweier Klára és Illi, Borotnyik Irén, Erdélyi Piroška, Losoncz Ferenc, Dembitz Miksa, Eisenmayer Fibi, Petneházy Margitka, Sebesi Vilma, Brezovszky Cica, Szubotha Klárika, Petneházy Irénke, Schenk Dezső és Katona Béla, Reissfeld Adolf, Kovács László, Marzós Bandi, Hankó Ilka, Kláris Mancika, Engel József, Waldmann Zoltán, Armánko Ibolyka.
Könyv Rózi, Kocsárdi Erzsébet, Papp Babuka és Totó, Fénya András, Szénbalázs Annuska.

A három jutalomkönyvet Szabó Mancika (Arad), Máthé Sándor (Marosvásárhely), valamint Ambrus Vilmos és Szabó László (Brassó) nyerték.

AZ ÉN VILÁGOM.

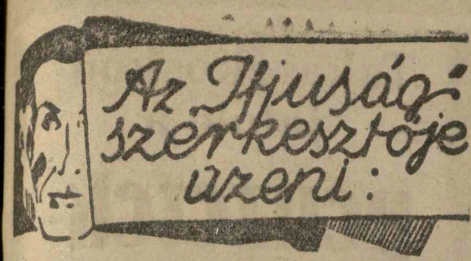
Az én világom hirtelen világ
Küzdő életem
Az álmaim zajongó álmok,
Jövőmet vajdák forrongások —
Életküzdésem.

Az életem rögre vetett szem,
Zsongó sejtetés,
És a multam kínos orkánja,
Égbe harsogó orgonája —
Fájó szenvedés.

Sorsom egyre a Golgotára ás,
Megtörhetetlen.
De ezekre sorsa lesz testvérem,
Meg nem érdemelt átok bérem
S én nekik nyujtom kezem.

Csikszentmárton.

PONGRÁCZ VILMOS.

Az Ifjúság szerkesztője üzeni:

S. J. (Szászrégen.) Hogyne, a rejtvény le-
het tréfa és szöveg is, de izléstelen nem. Hadd
mondom! — Sz. A. és B. B. (Gyimesközéplak.)
Most már itt sem lehet kapni a szóbanforgó
bélgyeget, de, hogy megmutassam, mennyi-
re szeretik Titeket, hát gyűjtéményeket szá-
mára máris feladtam néhány példányt, amit
örömetesen eltettem. En ugyanis nem va-
gyok rendszeres bélgyegyűjtő. — B. T. és
L. (Gyergyószentmiklós.) A kereszt-, sakk-
és kockarejtvényeknek csak szövegbeli meg-
fejtését kell beküldeni, ami elfér levelezőla-
pban is. Örülök, hogy ilyen gondosak vagy-
tok és megszívtátok takarékoskosságra buzdi-
tató tanácsomat Szervusztól! — M. F. (Arad.)
A beküldött kockarejtvény nem elég egyen-
letes és világos. Küldj jobbat! — Sz. S. (Ba-
ród.) No, Te igazán jól kifejezted, hogy: „ha-
talmas táborunk, csak szűk nekünk a sáto-
runk.” Az önképzőkör lassan kialakul. Sze-
replettel üdvözöllek! — E. I. (Szilágysomlyó.)
Ez a rejtvény már közismert. Próbálj ujse-

rtűbbet kitalálni! — P. B. (Konstancia.) Már-
már azt hittem, hogy elpártoltál tőlünk. Mi
ujság a Fekete-tenger partján, Ovidius vá-
rosában? — L. H. (Gyimesközéplak.) Nagy-
rabcsúszom a szorgalmadat, de rejtvényeid
nagy részét — sajnos — nem tudom haszná-
lni helyesírási hibák miatt. A jutalomköny-
vet ezért olvasgasd át helyesírási tanulmány-
ként is, megfigyelve az írás-szabályokat,
mert olyan rejtvényvel nem tudok mit kez-
deni, amelyben ez a szó: „brassói”, rövid o-
val fordul elő. A kockarejtvény meg azért
nem jó, mert függőlegesen nem adja ugyan-
azokat a szavakat, ez pedig elengedhetetlen.
Remélem, hogy nem sokára egészen hibátlan
rejtvényeket kapok Tőled is. — L. L. (Ko-
lozsvár.) Szívesen veszek rejtvényeket, ha
nem elcsépeltek, hanem eredetiek, szellemes-
ek és főképpen pontosak, gondosak. A kül-
dött számrejtvény nekünk túl nehéz. — R.
A. (Brassó) és F. M. (Botfalva.) Keveset fej-
tettetek meg a fejtörőből, pedig a nagyobbik
részét kell átnézni! Remélem, legközelebb már
sikeresül fog ez is, ha nem csüggedtek el. —
B. B. (Nagyszalonta.) Sorsjegyet nem nyert.
B. D. (Magyaróvár.) Kár, kár kedves
öcsém, de gondosan használd a rejtvé-
nyeidet nem tudom használni, mivelhogy
rajzos, illetőleg képrejtvényeket nem köz-
lünk. Próbálkozz tehát mással. Mindenesre
elismeréssel üdvözöllek. — K. J. (Lupény.)
Ezek is elég jó versek, sőt határozottan job-
bak az előzőknél is, az „Ifjúság”-nak azonban
tul komorak. Megpróbálom a lap más he-
lyén felhasználni őket, bár költeményeket

csak nagyon ritkán közlünk. Várom az újabb,
nekem megfelelőbb bokréta! — husvitra.
Odv. — F. A. (Brassó.) Örülök, hogy ideke-
rültél. Ha majd egyszer időd lesz, keress fel
d. u. 4 óra tájban a szerkesztőségben, hadd
ismerkedjünk meg most már személyesen
is! — P. I. (Szatmár.) Nem lehet elvitatni,
van tehetség és formaérzék a versírás-
hoz, csak még kiforratlan. „Az élet” tetszik
nekem leginkább. Küldj még egy válogatott
gyűjteményt s akkor meglátjuk a továbbiak-
kat. Remélem, nem a lemondás és buskomor-
ság dominálja egész költészetet? — B. M.
(Déva.) Levélben válaszoltam kivételesen. —
K. I. (Szatmár.) Lám, lám, milyen érdekes
dolgok derülnek ki a megbarátkozásnál!
Cserkészvezető vagy, — hiszen ez nagyszerű!
Új csak neki hamarosan s ird meg szép ele-
venen néhány kiemelkedő élményedet a múlt
nyári táborozásod idejéből. Aztán mindent,
mindent, ami tanulságos, buzdító és vidító.
Ez kell nekünk! Ne töprengj sokat, hanem ird
meg mindazt, amit közlendőnek találsz a mi
nagy táborunkkal, mert a legapróbb megfi-
gyelésed, tapasztalatod, eseted is érdekel minket.
Te leszel a leány cserkész-szakértőnk!
— P. K. (Marosvásárhely.) Megint jót mulat-
tam leveleiden s egy hajam szála sem őszült
meg terjedelmességük és szellemes évődésük
miatt. Ami azonban sok, az sok! Kollektív
érzést ember vagyok s azt találok: nem jár-
ja, hogy csak én élvezem humorodat, amely
manapság annyira értékes. Ezért tehát akár
pályázol írói babérokra, akár nem, gyerekl
ezután közölni való történetekkel, persze az

„Ifjúság” részére. Leveleket mostantól fog-
va igazán csak akkor olvasom el, ha nyoma-
tatásra szánt kéziratot kísérnek, mert nem
engedek parlagon beverni ilyen munkaerő-
ket. Látod, K. R. máris elégetett felszólítá-
somnak. Nos, hie Rhodus, hie saltus! — ne
engedd lepipálni Magad a lányok által! Od-
völeteidet egyébként átadtam, figyelemze-
téseidet pedig megszívleltem, amennyiben ráma
tartozott. Remélem, hogy erre nem fog tor-
kodni akadni a szó! S remélem, nem fogod
megpróbálni kiszúrni a szememet Móricka-
viccekké? Szervusz! — K. R. (Szatmár.)
Bravó! Mind bevállal, amit küldtél. Ugy-e
megmondtam? — I. Z. (Alsófalva.) Ezek a
versek, eltekintve gyengésségüktől, nem az
„Ifjúság”-mellékletbe valók. A „Luxus”,
amelyért nem vállalsz felelősséget, szellemes
ugyan, de mit kezdjek én vele? A „Sziesztá”-
ban és nem „Sziesztá”-ban, ahogy helytele-
nül írod, van lélek, azonban maga az érzés
mesterkelt. Miért lépsz fel mindjárt ebéd
után szundikáló apának? A költészettanra
vonatkozó rendelkezést átadtam a könyvosza-
tálynak, de aligha tudják teljesíteni. A rejt-
vények sem váltak be, mert nem elég eredeti-
ek és gondosak. Tanulj meg rendesebben és
helyesebben írni. A heti egy-egy verset azért
küldheted, hátha ki tudok ragadni közülük
egy olyat, ami megéri a nyomdafestéket. —
Sz. K. és E. (Petrozsény.) Ha kimaradtatok a
névsorból, akkor lapotok, vagy leveletek
nyilván elvesztett, mert nem hagyom ki csak
azokat, akik keveset fejtettek meg a Fejtö-
rőből.

Rádió műsor

Vasárnap, március 1.

Bukarest. 11.15: Gyermekek negyed-
órja. 11.30: Szentbeszéd és egyházi
énekek. 12: Zenekari hangverseny. 13:
Grammofon. 16: Mezőgazdasági előadás.
17: Könyv és román zene. 18.15: Vidám
negyedóra. 18.30: Folytatódó zenekari
hangverseny. 19: Rádiószabadegyetem.
20: Grammofon. — Budapest. 10: Hírek,
kozmetika. 11: Református istentisztelet.
12: Egyházi zene és szentbeszéd a Vár-
kapolnából. Utána: Az Operaház zeneka-
ri hangversenye. Szünetekben: heti
krónika. 15: Grammofon hangverseny.
16: Játékok. 16.30: Mezőgazdasági elő-
adás. 17.15: Szabad rádióiceum: 1.
Folkman-F-dur szerenád, előadja a bu-
dapesti Koncertzenekar. 2. Előadás. 3.
Weiner F-moll szerenád. 4. Előadás.
18.15: A fővárosi zenekar hangversenye
Gere Lola és Radó Erzsébet közreműkö-
désével. 20: Karinthy Frigyes előadása:
„Reklám és művészet” címen. 20.30: Elő-
adás a Stúdióban: „Gül Baba” operett
3 felvonásban. Utána: Rácz Béla cigány-
zenekarának hangversenye a Pannónia-
szállodából. — Bécs. 11.30: Modern or-
ganaművek. 12.05: A Bécsi Szimfonikus
Zenekar hangversenye. 14.45: Koncert-
akadémia romantikus zongoraszonáták.
15.50: Fritz Rechtenwald zenekarának
előtűáni hangversenye. 18: Fantasztikus
utazás a csillagokra, dr. Papp Dezső elő-
adása. 18.30: Kamarazene. 19: Ariák és
dalok. 20.40: Négykezes zongoraelőadá-
sok. 21.15: Tannhäuser-paródia. 23.25:
Ganglberger zenekarának esti hangver-
senye. — Róma. 11.15: Egyházi zene
grammofonból. 21.40: Nagy hangverseny.
Milánó. 20.30: Tarka hangverseny. —
Varsó. 22.50: Népies hangverseny. 24:
Tánczene. — Prága. 20.30: „Szép Helé-
na” operett a Stúdióból. — Ósló. 23.55:
Tánczene. — Stockholm. 15.30: Esperan-
tő lecke. 16: Hangverseny. 22.40: Hang-
verseny. — Belgrád. 15.30: Déli hang-
verseny. — Pozsony. 17: Délutáni hang-
verseny. 19.30: Fuvószenekari hangver-
seny. — Boroszló. 17.20: Szórakoztató
hangverseny. — Krakkó. 17.30: Grammo-
fon. — Kattovitz. 17.30: Grammofon. 24:
Tánczene. — Brünn. 17: Délutáni hang-
verseny. — Königsberg-Heilsberg. 15.45:
Kamara zene. 17: Zenekari hangverseny.
20: Esti zene. 23.30: Hangverseny.

17—1931. sz.

ARVERESI HIRDETMEY

Közhírré tesszük, hogy 1931. március hó 16-
án délelőtti 11 órakor, Rozsnyó-Rásonv köz-
ség (Brassó vm.) előjáróságánál, nyilvános
sárt ajánlatokkal egybekötött árverés tartatik,
a „Páncserul” nevű erdő 2-ik parcellájának ki-
termeléséből származó faanyag egy tételben
való eladása tárgyában, amely faanyagot a zer-
nesti erdőkerület a következő összegre becsül-
te:

1. Buk-munkafa 1104,661 köbméter.
2. hasított buk hasábfá 12902,0 dl.
3. Bükk gömbfa 2372,2 dl.
4. Ag és csucs 2642,9 dl.

A becsár 365.000 lej.

Az árverést a nyilvános számvevősegről szó-
ló törvény 88—110. paragrafusai és az elő-
írnyzat figyelembevételével tartják meg, a
melyről az érdeklődők tudomást szerezhetnek
Rozsnyó község előjáróságánál és a zernesti
erőkerületnél.

Az ideiglenes óvadék a felajánlott összeg 10
százalékát teszi ki.

Rozsnyó, 1931. február 23.

Joan Ilie s. k. Hermann Por s. k.
előjáró. jegyző.

Bevezetik a sportoktatást a romániai egyetemeken

Bukarest, február 27.

Az angolai és amerikai egyetemeken
tudvalevőleg a szellemi oktatással párhá-
zasosan történik az ifjúság testnevelése
is. Ebben az irányban megtörtént az el-
ső lépés a romániai egyetemeken is.

Ismertetve, hogy Jorga Miklós a buka-
resti egyetem rektora most egy éve Ame-
rikában járt, ahol több egyetemet látó-
gatott meg. Az amerikai egyetemi ifju-
ság fizikai képzettsége annyira impres-
zionálta a tudós professzort, hogy vissz-
szatérése után elhatározta a bukaresti fő-
iskolai hallgatók testi kiképzését. Első
lépése az volt, hogy levelet intézett az or-
szágos testnevelési intézet vezérigazgató-
jához, amelyben az illető intézet segítsé-
gét és hozzájárulását kérte. Ez a kérés
élénk visszhangra talált, amennyiben az
ONEF. válaszában kifejtette, hogy szí-
vesen átengedi termet, stadionját és
tanárait. Tegnap összehívt egy szakembe-

rekből álló bizottság Jorga rektor elnök-
ke alatt, amely a következő tervet dol-
gozta ki: A főiskolai hallgatók közül ki-
pálogatnak 120 főnyi diákot és diáklányt,
akik szakszerű kiképzésben fognak része-
sülni. A tevékenység március hó elején
kezdődik. A kiképzés tárgyát box, atlétika,
vívás, dzsju-dzsicu, football, rugby stb.
fogják képezni. Körülbelül ez lenne a
tevékenység első szakasza, amely június
1-én fejeződne be. Ezután következik egy
hónapos vakáció. Július 1-én megkezdő-
dik az aktivitás második szakasza, amely
45 napig tart Tehergöl-ön, ahol az úszás
és evezés mesterségét sajátítanak el a le-
endő u. n. instruktorok. Augusztus 15-én
vissza lesz egy erre a célra szerveált
szakbizottság előtt, amelynek sikeres le-
tetele után az illető diák vagy diáklány
kiképzői (instruktori) diplomát nyer. Az
ilyen diplomás kiképzők felügyelete alatt
a jövő év folyamán megkezdődik a sport-
oktatás.

246—1931. sz.

ARVERESI HIRDETMEY

Közhírré tesszük, hogy 1931. március hó 17-
én délelőtti 11 órakor Rozsnyó-Rásonv köz-
ség (Brassó vm.) előjáróságánál sárt, írásbeli
ajánlatokkal egybekötött, egy tételben való
árverés alapján az alábbi, a község tulaj-
donát képező faanyag fog eladatni:

1. Kb. 1500 köbméter épület csorfa.
2. Kb. 250 köbméter oszlop.
3. Kb. 175 köbméter cölöp.

Az egész faanyag legjobb törzsfából készült,
a község „Valea Cetății” nevű erdejéből. A
becsár:

Lei 550.— köbméterenként épület-csorfa.
Lei 400.— köbméterenként cölöp.
Lei 200 köbméterenként oszlop.

Az árverést a nyilvános számvevősegről szó-
ló törvény 88—110. paragrafusai és az elő-
írnyzat figyelembevételével tartják meg, a
melyről az érdeklődők tudomást szerezhetnek
Rozsnyó község előjáróságánál és a zernesti

erőkerületnél.

Az ideiglenes óvadék a felajánlott összeg 10
százalékát teszi ki.

Rozsnyó, 1931. február 23.

Joan Ilie s. k. Hermann Por s. k.
előjáró. jegyző.

A brassói munkanélküliek segélyezésére hívá-
tott törvényhatósági bizottság.

114—1931. sz.

ARLEJTESI HIRDETMEY
(A vendéglátók figyelmébe.)

Körülbelül 30—40, ezen bizottság által segé-
lyezett nőlen munkanélküli ebédrel és vacso-
rával leendő élelmezése végett, nyilvános ár-
verés hirdettetik. Ebédre személyenként egy le-
vest, vagy savanyulevest (bors) hússal (leg-
alább 200 gr. hus) és 300 gr. kenyérről, vacso-
rára pedig egy húsételt, 300 gr. kenyérről kell
adni. Az ételt azon munkanélkülieknek kell ki-
szolgáltatni, akik a bizottság által egy hétre
adott bonokat tudnak előmutatni.

A zárt ajánlatokat, melyekben az élelmezési
ár egy személy részére kiténtetendő, legkésőbb
hétfőig, folyó évi március hó 2-ik, déli 12
órál, ezen bizottságnál kell betérjeszteni, ille-
tőleg a bizottsági titkárnak (városi tanács L
em. 4. ajtó) átadni. Itten minden bővebb felvil-
ágosítás is beszerezhető.

Brasov, 1931. évi február hó 24-én.

Cuteanu m. p. Dr. Popovici m. p.
polgármester, mint elnök. a bizottság titkára.

**Ha influenzás, köhög vagy berekedt
ugy igoon HO 3295**

MÁRKÁSI SICULIA GYÓGYVIZET

mert az a legjobb nyálkaoldó és köptető.

Kapható minden fűszerüzletben.

DERBY

CIPOGYAR • TAVASZI • REKLAM • ARAI

3

mintapárok
maradékok
egyes párok

25

NŐISEIMES
ÉS FEKETE

FEKETE
BARNÁ

25

DIVAT
TROITTEUR

5

olcsón
jót!

25

FEKETE, BARNÁ
VAROTT

25

NŐI DRAPP ÉS
LACK DIVAT
CIPOK

25

Ia BARNÁ
BAGARIA
RAMOT
VAROTT

AZ ÖSSZES LŐKÜZLETCHEBEN!

Elárusítónő,

jó megjelenéssel, azonnalra felvétetik

FIBRA R. T.

cégnél, Brassó, Hirsch-er-u. 1.
Feltétel: konfekció szakmában való jártasság. Bemutató és hó 28-án, d. e. 10-12 óráig.

11856

A „Fehérló” étteremben

Brassó

esténként Mellák Józsi hírneves temesvári cigányprimás zenekara muzsikál.

Ellsmert jó konyha — Kitűnő bolkácsi bor
Báránymell rostos.

11791

KLÖSZ CHRISTIAN, tulajdonos

EUROPA kávéház étterem,

Brassó, Kolostor-u 7

Kirúndó és olcsó konyha. Ebéd és vacsora legkedvezőbb feltételek mellett abonensek részére.

Azugai csapott sör.

Elsőrangú fajtörök.

11874

Winden este tánc!

Figyelem!

Figyelem!

Virágcserepek minden nagyságban
Sütő-lemezek
Bazalt-lemezek
Csempekalya-betétek
Vaskalya-betétek
Takaréktűzhely-betétek

11802

Kaphatók

KUNZ HENRIK

gyári lerakatánál. BRASSÓ

Str. I. C. Brătianu (Kórház-utca) 38.
Reschner Gyula képviselőnél.

Modernül berendezett
DOMBORNYOMDA,
cimkegyár és vésőműintézet olcsón eladó. Megkeresések Rbt 1131 jellegre.
Rudolf Mosse S. A. hirdetői iroda Temesvár alá kérelmek

Meggyőződtem hogy

Hardhead
2 CIOCANÉ

borotvapenge a legjobb! Védegy 2 alkalommal

Képviselet:

S. STANESCU & H. ASS
BUCUREȘTI VI, Str. IZVOR 8

Foszforsavas Takarmánymész

38—40% foszforsav-tartalommal.

Elősegíti a fiatal állatok növekedését, ellenállóvá teszi őket a betegségekkel szemben. Megszilárdítja csontjaikat és mindenféle takarmány tápértékét teljessé teszi. Megrendelhető: a

„Mărășești” r. t.

brassói kénsv és műtrágyagyáránál

Brassóban Str. Iuliu Maniu 126.

11651

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szó 0. vastag betűkből 12 lej Vasárnap 1:50 illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzetes hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére szavanként 1 lej 50 szori megjelenésért 1 lej.

Vétel-eladás

Egy jókarban levő mozgóép-
olcsón eladó. Fazakas autóbusz-
vállalat Cseuca. 11814

Egy hatos göcséplő garni-
tura felszereléssel együtt el-
kötözés miatt 60 ezer lejért
eladó. Erőműfalván 562.
Gerő Sándornál. 11458

Gramofon, négylámpás erősí-
tővel és hangszóróval jutányo-
san eladó. Cím: 11758 sz. a. a
brassói kiadóban.

Islandi 35 holdas kútvon edzett
240 felüli tojástól, amelyeket
Gödöllőről importáltak, ten-
yésztojást, naposcsibét szállí-
tunk. Kérjen árlapot, Künnle
József gazdasága, Lujza Fajba-
romfárm. Sepsiszentgyörgy. 11083

Brassóban egy két szoba,
konyha és mellékhelyiséggel
rendelkező családi ház megvé-
telre keresetlik. Ajánlatokat
„Készpénz” jellegre a Brassói
kiadóh. vatalba kérek. 11848

Gazdaságban elkerülhetetlen
szükségletű már forgalomban
részben bevezetett primár jó-
vedelmező szabadalmazott ta-
lálmányhoz pénzes társat ke-
res. vagy szabadalmát eladja.
Cím 11846 sz. alatt a brassói
kiadóban

500-as válogatott

LEGHORN TYUK

allományunkból mó-
dunkban áll bármely
mennyiségű, garan-
tált fajtiszta tenyész-
tojásokkal szállítani.

LEGHORN FARM

Kocsis András és Fiai
BRASSÓ.

Több mint 10000 asszony bi-
zonyítja, hogy a Biri néni
szakácskönyvének nincsen pár-
ja, ennek segítségével a háztar-
tás felannyi gondját és költ-
séggel jár. Kemény kötésben
180 lej. Csak ezt fogadja el!

Üdözfűrészgár, vagy csak a
berendezés, esetleg egyes gépek
külön eladók. Cím 11843 szám
alatt a brassói kiadóban.

FRIEDMANN MARI BRAS-
SÓ, KÓRHÁZ U 18. sz. A 28
év óta fennálló közvetítési iro-
dája, vállal minden szakmabeli
közvetítést Házak, lakás, birto-
kok, üzlet és telek vételét és
eladását Méltányos közvetítési
díj 11599.

Eladás. Majdnem új Chevrolet
személyautó olcsón március 5-
én délután 3 órakor a Rapid-
garageban Brassó, Fűrdő-utca
9. sz. önkéntes árverésen dr.
Nicolae Ioanec közjegyző köz-
benjötté mellett eladatik. Érte-
kezni a közjegyzői irodában.
Kapu-utca 41. Telefon 679.

11842

FOX TERRIER simaszőrű
alomból, melynek pedigreájében
anyai részről a legnevesebb an-
gol nagyságok, apai részről a
legkitűnőbb erdélyi munkások
találhatók még két darab eladó.
A legjobb tenyészanyag ami
belföldön kapható. Érdeklődők-
nek pedigreé kivonatát küldök.
Téby Barna, Tinca, Bihar me-
g. 11840

Átadok büfélt, éttermet, klubi-
t, nagyszemű forgalommal.
Calene Natională Bucu. esti.
Matei Milo 10. Teatru Național.
4-6-ig. 11854

Eladó Szováta fűrdőn, alsó-
telep. kétholdas telek, nyolc
szobás ház, kettős garázs, gaz-
dasági épületek Lázár János,
Szováta 11839

Egy 6000 kgr. hidmérleg meg-
felelő próbasúlymérlegekkel, ju-
tányosan eladó. Cím 11838 sz.
alatt a brassói kiadóban.

Egy tűzfűtőberendezés teljesen
felszerelve, haláleset miatt min-
den elfogadható árrban eladó.
Cím 11839 sz. a a brassói ki-
adóban.

Egy 8 lóerős Schiel-féle ko-
rona nyersolajmotor üzemképes
állapotban olcsón eladó. A meg-
levő szekérre is felszerelhető.
Cím 11838 sz. a. a brassói ki-
adóban

Rádió, hálózati, nagyon ol-
csón eladó. Brassó, fotó Bar-
tha. Kapu-utca 52. 11838

Lakás

Brassóban két szoba, konyha,
fürdőszoba lakást keresek ápr-
ilis 1-re. Címeket „Világos”
jellegre a brassói kiadóba ké-
rek. 11760

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtéssel. Többszörösen kitértve

Rádiátorok és kazánok
központi fűtésnek stb.

(raktárról száll)

„MODERNA” építőipar, gépek és radiátor
reparátorkészítésség

Brasov, Strada Intindată (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus ajándékban

B. L. Kocsis Béla

Felülszerkesztő

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidualmatának kiadása és rotáció, nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra
negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi álmunkba negyedévre 420, félre 820,
évente 1600 lej.

HIRDETÉSEKET teljesnek a kiadónál, a megfizetés, valamint minden bel- és külföldi hir-
detőiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGBIZOTTAK. Arad: Str. Cuza Voda 3 (Ha magy. Pál) — Dés: Str. S. Barnabiu 10 (Osztián
Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanza 2 (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófennemegyek
részére Kolozsvár: Str. Duba arvor 7 (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztyegörög-
u 6 (Szabo Jenő) — Nagyszeben: Str. Turului 13 (Szele-váry László) — Nagyvárad: Str. Nic
Jiza 32 (Szabo Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15 (Kertész László). Szatmár- és Marosmegyek
részére — Szilágyságy: (Helyperia Ernő) — Temesvár: Jerényi Lajos Gátsor 22 a —
Torda: Str. Reale Ferdinand 25 (Denes József)

Megbízások felvételére és fizetések átvételére telti helyi megbízottakon kívül a köv. központi meg-
bízottak vannak feljogosítva Bartha Géza, Dán Dániel, Gerő Sándor, Nádas Jenő.

IDEAL-kávé

D. DANIELIAN

Királyi udvari szálító

BUCUREȘTI, Strada Carol 37

Telefon: 347-70.

Frókók Str. Snt. Nicolae Selari No 7
Telefon 315-93 Str. Poincare No
1. (volt Academiei-ut.) Telefon
centrale II 382-77

Egyedüli kávékereskedések, melyek na-
ponta friss árut hoznak forgalomb-
a legjobb minőségben En-
árakban

AMBROSI, FISCHER & CO

AIUD-JU ALBA

Elsőosztályú alanyvesszőket, Berlandieri
x Riparia portális és Riparia x Rupe-
ris, adunk el mélyen leszállított áron.
Szőlőoltványokat is szállítunk, előnyös
árak mellett. Árjegyzék díjtalanul!

Takarékoskod- jatok a

pénztek- kel!

Vászonneműk,
selymek,
lennvaszon,
harisnyák,
férfi és női
szövetek

Nagy
árleszállítással
kaphatók:

Királyi udv. szállító

ORGHIDAN

vegyes

Bukarest I, Str. Pánzari 11

18 lej 1 m. Sárgavászon

22 lej 1 m. sifon, keményi-
tetlen, jó mosható

30 lej 1 m. sifon,
superior

32 lej 1 m. indian, finom
fehéreneműnek

33 lej 1 m. sifon, keményi-
tetlen, 80 cm. széles

36-50 1 m. sifon,
valódi Schroll

41 lej 1 m. Gradi
férfi fehéreneműnek

44 lej 1 m. naturálvászon
100 cm.

40 lej 1 m. sifon
extrafinom, 80 cm.

42 lej 1 m. angol ingzefir,
modern mintákkal

24 lej 1 m. zefir,
garantált mosható

29 lej 1 m. mintás Oxford
ingeknek

68 lej 1 m. lepedővászon, tar-
tós, praktikus, 155 cm

140 lej 1 m. elsőrendű lepe-
dővászon, 320 cm.

75-90-125-180-

220-250-300-

350 lej valódi gyapjú-
szövetek, 100-140
cm. szélességben.

Vidékre postán utánvétellel
szállítunk.